

Priljeno: 09-12-2010		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
ST-021-12/10-09/06	G5	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
5803-10-01		09

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/160

Urbroj: 613-01-01-10-02

Zagreb, 8. prosinca 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Izvješće o obavljenim revizijama
- posebni dio

U skladu s odredbama članka 11. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04), u prilogu se dostavlja Izvješće o obavljenim revizijama – posebni dio, koje obuhvaća izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2009.:

- Ministarstva obrane,
- Ministarstva unutarnjih poslova i
- Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija.

Ujedno se napominje da su, u skladu s odredbama članka 31. Statuta Državnog ureda za reviziju, izvješća o obavljenim revizijama i podaci prikupljeni tijekom revizije službena tajna sve dok Hrvatski sabor ne odluči drukčije.

Izjestitelj na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, bit će gospođa Šima Krasić, glavni državni revizor.

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENIM REVIZIJAMA**

POSEBNI DIO

Zagreb, prosinac 2010.

SADRŽAJ

Ministarstvo obrane	1
Ministarstvo unutarnjih poslova.....	2
Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.....	3

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO OBRANE

Zagreb, srpanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti financirani u 2009.	6
II.	REVIZIJA ZA 2009.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	7
	Nalaz za 2009.	10
III.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/010-01/7

Urbroj: 613-02-01-10-8

Zagreb, 16. srpnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva obrane Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 25. siječnja do 16. srpnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ministarstvo obavlja poslove propisane Zakonom o obrani, Zakonom o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske, Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave, te poslove određene odlukama Predsjednika Republike.

Zakonom o obrani uređeno je obrambeno ustrojstvo i funkcioniranje obrambenog sustava Republike Hrvatske, nadležnosti tijela državne vlasti u području obrane, upravljanje, rukovođenje, zapovijedanje i nadzor nad Oružanim snagama, dužnosti i prava građana u obrani suvereniteta, neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske.

Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske uređena je služba u Oružanim snagama Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Oružane snage), činovi i dodjela činova, promaknuća i druga statusna pitanja, te prava i obveze pripadnika Oružanih snaga. Služba u Oružanim snagama podrazumijeva obavljanje vojnih i drugih stručnih poslova u postrojbama, zapovjedništvima i ustanovama Oružanih snaga.

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove vezane uz planiranje razvitka sustava obrane, izradu i usklađivanje planova obrane i planova za druge izvanredne okolnosti, procjenu ratnih i drugih opasnosti, ustrojavanje, opremanje, naoružanje i razvitak hrvatske vojske, proizvodnju i promet naoružanja i vojne opreme, pričuve proizvoda s posebnom namjenom za potrebe obrane, upravljanje i raspolaganje imovinom koja mu je povjerena, sustav vojne izobrazbe, mjere sigurnosti i zaštite tajnih podataka obrane, organiziranje posebnih veza za rukovođenje, planiranje i izradu mjera mobilizacije i pripravnosti, popunu i mobilizaciju oružanih snaga, tijela i organizacija, kadrovske i personalne poslove pričuvnih časnika i dočasnika, vojno školstvo, vojni sanitet, statusna i druga pitanja vojnih osoba i pričuvnih časnika, zdravstvenu zaštitu vojnih osoba i njihovih obitelji, znanstveno - istraživački rad za potrebe obrane, sustav financiranja obrane, inspekcijske poslove obrane, te druge poslove.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva utvrđeni su nazivi upravnih organizacija i drugih ustrojstvenih jedinica, njihov djelokrug i način upravljanja, te okvirni broj državnih službenika, namještenika i djelatnih vojnih osoba Ministarstva. Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojen je: Kabinet ministra, Tajništvo, Pravna služba, Inspektorat obrane, Vojna sigurnosno - obavještajna agencija, Služba za odnose s javnošću i informiranje, Institut za istraživanje i razvoj obrambenih sustava, Vojni ordinarijat, Uprava za obrambenu politiku, Uprava za ljudske resurse, Uprava za materijalne resurse i Uprava za financije i proračun. Također je ustrojen Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Samostalni odjel za protokol, Samostalni odjel za sukcesiju imovine, te Samostalni odjel za vojni zračni promet. U okviru Ministarstva ustrojen je Glavni stožer Oružanih snaga kao združeno tijelo nadležno za zapovijedanje, te pripremu i uporabu Oružanih snaga. Unutarnje ustrojstvo Glavnog stožera Oružanih snaga propisao je posebnom odlukom Vrhovni zapovjednik Oružanih snaga uz suglasnost ministra obrane.

Na dan 31. prosinca 2009. u Ministarstvu je bilo 20 253 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva u 2009. i u vrijeme obavljanja revizije je Branko Vukelić.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji i Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi i primici su planirani u iznosu 5.049.323.053,00 kn, a ostvareni u iznosu 5.077.325.578,00 kn, što je za 28.002.525,00 kn ili 0,6% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	u kn	
				Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	5.034.323.053,00	5.013.589.089,00	99,6	98,7
2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	0,00	772.340,00	0,00	-
3.	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	15.000.000,00	8.613.711,00	57,4	0,2
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	0,00	4.385.639,00	0,00	0,1
5.	Prihodi od prodaje imovine	0,00	1.473.019,00	0,00	-
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	48.491.780,00	0,00	1,0
Ukupno		5.049.323.053,00	5.077.325.578,00	100,6	100,0

Prihodi i primici ostvareni u iznosu 5.077.325.578,00 kn manji su za 385.191.164,00 kn ili 7,1% od ostvarenih u 2008. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na prihode iz proračuna koji su manji za 384.952.752,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi iz proračuna se odnose na prihode za funkcioniranje Oružanih snaga u iznosu 3.067.158.170,00 kn ili 60,4% ukupnih prihoda, prihode za upravne i opće poslove u iznosu 546.333.736,00 kn, prihode za troškove mirovnih misija u iznosu 327.457.271,00 kn, te prihode za opremanje i modernizaciju u iznosu 326.370.621,00 kn.

Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi) manji su za 3.763.060,00 kn ili 30,4% od ostvarenih u 2008. Vrijednosno značajniji u iznosu 5.244.113,00 kn, se odnose na prihode ostvarene od pružanja usluga smještaja u hotelu koji koristi Ministarstvo.

Pomoći iz inozemstva ostvarene u iznosu 4.385.639,00 kn, se odnose na darovnicu Američkog veleposlanstva.

Primici od financijske imovine i zaduživanja se odnose na nabavu pričuvnih dijelova za vojnu opremu na robni kredit, od domaćeg proizvođača. Ugovoreno je plaćanje u razdoblju od tri godine (2010. do 2012.) u jednakim godišnjim obrocima.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu 5.049.323.053,00kn, a iskazani su u iznosu 5.061.493.896,00 kn, što je za 12.170.843,00 kn ili 0,2% više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	u kn	
				Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	3.149.278.830,00	3.144.708.703,00	99,9	62,1
2.	Materijalni rashodi	1.654.732.398,00	1.685.167.782,00	101,8	33,3
3.	Financijski rashodi	43.245.775,00	43.903.505,00	101,5	0,9
4.	Naknade građanima i kućanstvima	8.042.000,00	11.241.164,00	139,8	0,2
5.	Drugi rashodi	470.000,00	1.947.703,00	414,4	0,1
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	166.963.000,00	147.131.391,00	88,1	2,9
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplata zajmova	26.591.050,00	27.393.648,00	103,0	0,5
Ukupno		5.049.323.053,00	5.061.493.896,00	100,2	100,0
Višak prihoda i primitaka		-	15.831.682,00	-	-

Rashodi i izdaci iskazani u iznosu 5.061.493.896,00 kn manji su za 475.936.740,00 kn ili 8,6% od iskazanih u 2008. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode za zaposlene izvršene u iznosu 3.144.708.703,00 kn ili 62,1% ukupnih rashoda.

Za aktivnost funkcioniranje oružanih snaga iskazani su ukupni rashodi u iznosu 3.178.564.559,00 kn, što je za 111.406.389,00 kn ili 3,6% više od planiranih i ostvarenih sredstava. Više utrošena sredstva za navedenu aktivnost podmirena su uštedama na drugim aktivnostima.

U okviru financijskih rashoda, vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 36.522.552,00 kn se odnose na naknade zaposlenima isplaćene na temelju sudskih presuda.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima izvršeni u iznosu 11.241.164,00 kn, veći su za 39,8% od planiranih, a odnose se na stipendije i školarine.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni u iznosu 147.131.391,00 kn se odnose na rashode za nabavu dva protupožarna zrakoplova i pričuvne dijelove.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 1.673.483.948,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1.siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	729.734.064,00	891.895.753,00	122,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	27.204.601,00	27.204.601,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	505.314.746,00	471.543.470,00	93,3
1.3.	Prijevozna sredstva	105.163.394,00	301.085.410,00	286,3
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	91.887.406,00	91.887.406,00	100,0
1.5.	Druga nefinancijska imovina	163.917,00	174.866,00	106,7
2.	Financijska imovina	793.660.524,00	781.588.195,00	98,5
2.1.	Novčana sredstva	8.556.451,00	11.597.986,00	135,5
2.2.	Potraživanja	365.996.413,00	352.029.105,00	96,2
2.3.	Dani zajmovi	156.548.172,00	149.068.105,00	95,2
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	5.543.087,00	31.310.514,00	-
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	257.016.401,00	237.582.485,00	92,4
Ukupno imovina		1.523.394.588,00	1.673.483.948,00	109,9
3.	Obveze	367.526.498,00	413.880.765,00	112,6
4.	Vlastiti izvori	1.155.868.090,00	1.259.603.183,00	109,0
Ukupno obveze i izvori		1.523.394.588,00	1.673.483.948,00	109,9

Vrijednosno značajnija imovina koncem 2009. se odnosi na vrijednost stanova i garaža u iznosu 471.543.470,00 kn, što je za 6,7% manje u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Na smanjenje navedene vrijednosti utjecao je ispravak vrijednosti i prodaja stanova.

Najveće povećanje imovine u iznosu 195.922.016,00 kn ili 186,3% se odnosi na nabavu protupožarnih zrakoplova.

Ukupna potraživanja su iskazana u iznosu 396.523.094,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 44.493.989,00 kn, te su potraživanja iskazana u iznosu 352.029.105,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na dane predujmove u iznosu 195.395.618,00 kn, prihode od imovine u iznosu 78.117.101,00 kn, prihode po posebnim propisima u iznosu 57.129.251,00 kn, te naknade za bolovanja duža od 42 dana i ozljede na radu u iznosu 42.864.194,00 kn. Dospjela potraživanja koncem 2009. iznosila su 370.209.680,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici iskazani u iznosu 31.310.514,00 kn, se odnose na udio u glavnici, od čega se 25.255.000,00 kn odnosi na udjel u trgovačkom društvu Zrakoplovno tehnički centar d.o.o., uplaćen tijekom 2009.

Ukupne obveze na dan 31. prosinca 2009. iskazane u iznosu 413.880.765,00 kn, se odnose na obveze za plaće za prosinac 2009. u iznosu 232.865.463,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 90.506.962,00 kn, za zajmove u iznosu 48.491.781,00 kn (obveze za nabavu pričuvnih dijelova na robni kredit), obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 41.429.100,00 kn, te druge obveze u iznosu 587.459,00 kn. Od ukupno iskazanih obveza, dospjele obveze koncem 2009. iznosile su 111.614.940,00 kn.

Programi i projekti financirani u 2009.

Ukupni rashodi, financirani iz proračuna za 2009., planirani su za obrambeni program Ministarstva u iznosu 5.049.323.053,00 kn. Rashodi za navedeni Program izvršeni su u iznosu 5.024.006.460,00 kn, od čega vrijednosno značajniji za aktivnost funkcioniranja oružanih snaga u iznosu 3.067.158.170,00 kn, upravu i opće poslove u iznosu 546.333.736,00 kn, troškove mirovnih misija u iznosu 327.457.271,00 kn, opremanje i modernizaciju u iznosu 326.370.621,00 kn, te troškove preustroja (tranzicija) u iznosu 222.108.082,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga za 2009.,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, uputa, procedura i drugih internih akata. Ocjenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa.

Revizijski dokazi su prikupljeni provjerom i analizom dokumentacije na temelju koje su nastali određeni poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama. Podaci iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima uspoređivani su s planiranim i s podacima iz ranijeg razdoblja. Provedeni su analitički postupci radi istraživanja određenih pokazatelja i tendencija. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Obavljeni su razgovori s tajnikom Ministarstva, ravnateljima uprava, načelnicima službi i odjela, te drugima zaposlenicima i pribavljena obrazloženja vezana za poslovne aktivnosti, a posebice sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, potraživanja i obveze, te postupke javne nabave.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Revizijom za 2008. dani su sljedeći nalozi i preporuke:

Državni ured za reviziju je predložio poduzimati mjere za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola, uz veću primjenu prethodnih kontrola, te u suradnji sa Središnjim uredom za upravljanje državnom imovinom pojačati aktivnosti na realizaciji prijenosa vojnih objekata koji nisu u funkciji, radi smanjenja rashoda za komunalnu naknadu.

Također je predložio da se u suradnji sa Središnjim uredom za upravljanje državnom imovinom poduzmu potrebne aktivnosti kako bi se što prije s korisnicima garaža zaključili ugovori o zakupu, u svrhu utvrđivanja međusobnih prava i obveza.

Državni ured za reviziju je naložio planirati prihode iz svih izvora za koje je izvjesno da će se ostvariti i izvršavati rashode za koje su osigurana sredstva. Naložio je poduzimati potrebne aktivnosti za utvrđivanje vrijednosti imovine kojom raspolaže Ministarstvo, obavljati cjeloviti godišnji popis i evidentiranje imovine, te dostaviti podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Također je naložio prihode i rashode iskazivati uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju i preuzimati obveze do visine sredstava osiguranih u proračunu u skladu s propisima o računovodstvu proračuna. Naložio je cjelovito evidentiranje potraživanja od najamnina i zakupnina za stanove i garaže, u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima. Također je naložio vođenje evidencije zaključenih ugovora o nabavi roba i usluga i pripadajućih isporuka u skladu s odredbama zaključenog sporazuma, između Ministarstva i trgovačkog društva u državnom vlasništvu. U cilju ažurnog praćenja ostvarenja ugovora i planiranja količina koje se nabavljaju, naloženo je ustrojiti cjelovitu računalnu evidenciju provedenih postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga, te vrijednosno i količinski pratiti izvršenje ugovora o nabavi. Naloženo je postupke nabave provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Nalog prema kojem je postupljeno:

- Ustrojena je evidencija zaključenih ugovora i isporuka roba, u skladu sa sporazumom zaključenim s trgovačkim društvom u državnom vlasništvu, koje obavlja komisione poslove za potrebe Ministarstva.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Poduzimaju se aktivnosti na razvoju i unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrola. Koncem 2009. sastavljen je akcijski plan za uklanjanje nepravilnosti vezanih za stvaranje obveza putem narudžbenica, a početkom 2010. donesene su upute o načinu evidentiranja obveza nastalih nabavom putem narudžbenica, te evidentiranju realizacije ugovora.
- Tijekom 2008. nisu bili planirani prihodi, koji su ostvareni u iznosu 244.178.739,00 kn, dok za 2009. nisu planirani prihodi i primici ostvareni u iznosu 55.122.778,00 kn (primici vezani za kupnju pričuvnih dijelova na robni kredit, te prihodi od darovnice, donacija i prodaje nefinancijske imovine).
- U glavnoj knjizi evidentirana su potraživanja, iz ranijeg razdoblja, za zakup poslovnih prostora i garaža u iznosu 32.304.223,00 kn, međutim podaci iskazani u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima nisu usklađeni s analitičkim evidencijama.
- Ministarstvo nije obavilo cjelovit popis imovine i nije u cijelosti procijenjena vrijednosti imovine, te podaci o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti nisu dostavljeni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.
- U pojedinim slučajevima, rashodi se ne evidentiraju prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, već u trenutku plaćanja.

- Vezano za prijenos objekata koji nisu u funkciji, radi smanjenja rashoda za komunalne naknade, tijekom 2009. sastavljen je popis neperspektivnih nekretnina, te dostavljen Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Prema navedenom popisu, od ukupno 542 vojne nekretnine, kojima je Ministarstvo raspolagalo početkom 2009., za 205 nekretnina je utvrđeno da su neperspektivne. Na temelju odluka Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske, tijekom 2009. preneseno je u vlasništvo gradovima i općinama deset vojnih nekretnina i šest prostorija ureda za obranu.
- Ministarstvo nije ustrojilo računalnu evidenciju postupaka javne nabave putem koje bi se objedinjeno pratili zaključeni ugovori o nabavi roba, usluga i radova, te njihova realizacija.
- Tijekom 2009. u pojedinim slučajevima kod nabave robe, radova i usluga nabava nije obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena slijedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, upravljanje nekretninama i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, upravljanje nekretninama, te postupke javne nabave.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Ministarstvo je 2007. donijelo Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, a početkom 2010., u skladu sa Strategijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2011., donesene su izmjene Plana. U skladu s Planom, provedene su aktivnosti vezane za organizaciju i uspostavu financijskog upravljanja i kontrola (imenovan je voditelj za financijsko upravljanje i kontrole, koordinator za financijsko upravljanje i kontrole, radna skupina za financijsko upravljanje i kontrole, financijski kontrolor, osoba za naknadne kontrole i osoba zadužena za nepravilnosti). Također, aktivnosti vezane uz provedbu financijskog upravljanja i kontrola najvećim dijelom su realizirane (sastavljena je izjava o misiji, viziji i ključnim ciljevima, izvršena je početna procjena pet komponenti unutarnje kontrole, proveden popis poslovnih procesa i utvrđene aktivnosti u okviru procesa, izrađena mapa procesa, utvrđeni su najvažniji rizici za postizanje ciljeva i izrađen registar rizika). U organizaciji Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija provedena je izobrazba po modulima za voditelje. Strategija upravljanja rizicima, analiza postojećih i potrebnih kontrola, te plan za otklanjanje nedostataka unutarnjih kontrola će se donijeti nakon što zaposlenici zaduženi za provođenje navedenih aktivnosti završe izobrazbu vezanu za rizike i upravljanje rizicima, koju provodi Središnja harmonizacijska jedinica. Ministarstvu financija dostavljeno je Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrola za 2009., koje sadrži i samoprocjenu financijskog upravljanja i kontrola.

Služba za unutarnju reviziju je ustrojena u 2005., kao samostalna jedinica izravno odgovorna čelniku Ministarstva. Pravilnikom o unutarnjem redu, predviđeno je sedam izvršitelja, a u vrijeme obavljanja revizije bilo je zaposleno šest izvršitelja. U siječnju 2009., na temelju procijene rizika, izrađen je Strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011., na temelju kojeg je izrađen godišnji plan unutarnje revizije za 2009. Planirano je pet redovnih i jedna izvanredna revizija. Revizije su obavljene u skladu s planom, te sastavljena izvješća koja su dostavljena ministru i revidiranim jedinicama. Izvješća sadrže, između ostalog, nalaze, mišljenja i preporuke, te zaključak i plan aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti s rokovima.

Na temelju naloga i preporuka interne revizije, koncem 2009. sastavljen je akcijski plan za uklanjanje nepravilnosti vezanih za obveze nastale putem narudžbenica, a početkom 2010. donesena je uputa o načinu evidentiranja financijskih obveza nastalih putem narudžbenica, te evidencije realizacije ugovora.

U skladu s navedenim uputama, tehnički nositelji su bili obvezni tražena izvješća (evidencije izdanih narudžbenica i realizacije ugovora) dostavljati Službi za ugovaranje i nabavu u elektroničkom obliku do 20. u mjesecu za prethodni mjesec, što u najvećem broju slučajeva nije obavljeno. Također Službi za ugovaranje i nabavu nisu dostavljena imena osoba koje imaju ovlast za naručivanje roba, usluga i radova putem narudžbenica. Godišnje izvješće o obavljenim revizijama i aktivnostima unutarnje revizije za 2009. dostavljeno je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija u zakonskom roku, u skladu s Napatkom za izradu godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

Ministarstvo nema jedinstven informatički sustav, nego više sustava koji nisu međusobno povezani, a prema obrazloženju, neki su zastarjeli i nisu održavani. Posebice se to odnosi na sustav za praćenje nekretnina, odnosno evidenciju stanova, garaža i poslovnih prostora. Za praćenje navedenih nekretnina nabavljen je tijekom 2005. novi program (IS upravljanje nekretninama), međutim, do vremena obavljanja revizije nije obavljen prijenos podataka iz postojeće baze podataka.

S obzirom na značaj i važnost pouzdanog sustava unutarnjih kontrola, kao skupa postupaka koji osiguravaju učinkovito poslovanje u skladu sa zakonima i propisima skreće se pozornost na potrebu uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti analitičkim evidencijama, te provođenju aktivnosti utvrđenih akcijskim planom, vezanih za postupke javne nabave.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenom propisima, te u skladu s donesenim planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju o razvoju sustava unutarnjih financijskih kontrola. Obrazlaže da je nakon donošenja Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2011. i Smjernica za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna, u Ministarstvu ustrojen Odjel za upravljanje rizicima. Navedeni odjel koordinira samoprocjenu pet komponenti financijskog upravljanja i kontrola te izradu popisa i opisa poslovnih procesa. Također koordinira ciklus upravljanja rizicima, izrađuje objedinjeni registar rizika i godišnje izvješće o aktivnostima vezanim za upravljanje rizicima priprema i provodi izobrazbu iz područja financijskog upravljanja i kontrola, pruža savjetodavnu pomoć iz područja financijskog upravljanja te kontrola i razvija elemente financijskog upravljanja i kontrola.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Financijskim planom za 2009. su planirani prihodi i rashodi u iznosu 5.049.323.053,00 kn. Iako su u tijeku godine bila tri rebalansa proračuna i obavljane preraspodjele planiranih sredstava, na pojedinim računima prihoda i rashoda iskazana su značajna odstupanja od plana.

Navedeno ukazuje da su obavljane preraspodjele bez cjelovitog uvida u stvorene obveze kao i dinamiku njihovih stvaranja do konca proračunske godine, te u većem broju slučajeva sredstva nisu korištena za namjene planirane državnim proračunom. Odredbom članka 44. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08) je propisano da proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret državnog proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene državnim proračunom ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.

Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani prihodi i primici, koji su ostvareni u iznosu 55.122.778,00 kn (prihodi od darovnice, donacija i prodaje nefinancijske imovine te primici vezani za kupnju pričuvnih dijelova na robni kredit).

Ministarstvo je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05). Ustrojena je glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige. Pomoćne knjige nefinancijske imovine, te zaliha materijala ne obuhvaćaju podatke o vrsti i količini, te pojedinačnoj vrijednosti nefinancijske imovine, odnosno cijeni i količini materijala. Odredbom članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da proračunski korisnici obvezno vode analitičke evidencije dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske i financijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), te drugim potrebnim podacima.

U određenom broju slučajeva poslovni događaji nisu evidentirani na računu propisanom računskim planom. Odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode.

Na računu nefinancijske imovina u pripremi iskazana su ulaganja u iznosu 186.607.154,00 kn. Navedena ulaganja su najvećim dijelom započela u ranijem razdoblju, međutim s obzirom da sredstva nisu osigurana u skladu s ugovorenim dinamikom plaćanja, najveći dio navedenih ulaganja nije okončan u ugovorenom roku, a manji dio je okončan, ali računovodstvu nisu dostavljeni okončani obračuni te nisu evidentirana na računu imovine u upotrebi. U pojedinim slučajevima, Ministarstvo je odustajalo od gradnje ugovorenih i započetih objekata, nakon što je uložilo znatna sredstva. Prije ulaganja u objekte potrebno je izraditi plan potreba, analizu isplativosti i opravdanosti ulaganja, te utvrditi izvore iz kojih će se financirati. Osim navedenog, dio imovine nije evidentiran u poslovnim knjigama ni iskazan u financijskim izvještajima. Potraživanja od imovine (najma stanova, te zakupa garaža i poslovnih prostora) iskazana u financijskim izvještajima i glavnoj knjizi nisu istovjetna s podacima u analitičkim evidencijama. Također, potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu nisu iskazana u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima, a vrijednost zaliha materijala za redovne potrebe nije iskazana u financijskim izvještajima.

Ispravak vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine, osim stanova i garaža (za koje se obavlja grupni ispravak vrijednosti) nije obavljan i nisu utvrđene stope ispravaka vrijednosti za vojnu nefinancijsku imovinu.

Odredbom članka 59. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da se rashodi za nabavu nefinancijske imovine priznaju u trenutku nabave i evidentiraju na rashodima za nabavu nefinancijske imovine i obvezama, osim rashoda za nabavu vojne nefinancijske imovine koji se evidentiraju na materijalnim rashodima. Istodobno s evidencijom obveza i rashoda analitički se evidentira nabavljena imovina na računu nefinancijske imovine i računu vlastitih izvora. Ispravak vrijednosti vojne nefinancijske imovine provodi se po stopama koje odlukom utvrđuje čelnik Ministarstva, uz suglasnost Ministarstva financija.

U pojedinim slučajevima, rashodi se ne evidentiraju prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, već u trenutku plaćanja. Tako u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazani rashodi i obveze u iznosu 255.576.490,00 kn, koji se odnose na 2009, nego su evidentirani u 2010. Odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Odredbama članka 44. Zakona o proračunu, propisano je da proračunski korisnici mogu preuzimati obveze na teret državnog proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene državnim proračunom.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje rashoda prema računovodstvenom načelu nastanka događaja. Nalaže se ustrojavanje pomoćnih evidencija sa svim propisanim podacima, te usklađenje podataka iskazanih u pomoćnim evidencijama i glavnoj knjizi. Nalaže se utvrditi stope ispravka vrijednosti za vojnu nefinancijsku imovinu i obavljati ispravak vrijednosti u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže se planirati prihode iz svih izvora za koje je izvjesno da će se ostvariti, te izvršavati rashode u skladu s planiranim namjenama, kako je propisano odredbama Zakona o proračunu.

- Potraživanja

Ukupna potraživanja su iskazana u iznosu 396.523.094,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 44.493.989,00 kn, te su potraživanja iskazana u iznosu 352.029.105,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na dane predujmove u iznosu 195.395.618,00 kn, prihode od imovine u iznosu 78.117.101,00 kn, prihode po posebnim propisima u iznosu 57.129.251,00 kn, te naknade za bolovanja duža od 42 dana i ozljede na radu u iznosu 42.864.194,00 kn.

Potraživanja za predujmove koncem 2009. su bila iskazana u iznosu 195.395.618,00 kn. Dio predujmova se odnosi na izvršene radove i nabavljene robe, za koje nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva nisu dostavile dokumentaciju u financijsku službu iz koje bi bilo vidljivo da su usluge, odnosno roba nabavljeni, kako bi se provele evidencije u poslovnim knjigama. Za dio predujmova nisu izvršene ugovorene obveze, a Ministarstvo nije poduzimalo mjere za njihovo izvršenje, odnosno zatražilo povrat danih predujmova.

U okviru potraživanja za prihode po posebnim propisima iskazana su potraživanja od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u iznosu 8.559.563,00 kn za usluge prijevoza helikopterima u svrhu pružanja zdravstvene zaštite obavljene do konca 2008. S obzirom da je Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. prihvatila projekt Organizacija višenamjenske helikopterske službe, te donijela zaključak da se zadužuje Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka da u suradnji s Ministarstvom financija planira sredstva u državnom proračunu za navedeni Projekt, Ministarstvo nije trebalo ispostavljati račune Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

Ministarstvo u većem broju slučajeva nije poduzimalo pravodobno mjere naplate potraživanja. Prema podacima u glavnoj knjizi, ukupno utužena potraživanja iskazana su u iznosu 44.359.178,00 kn, a odnose se na potraživanja od trgovačkih društava za plaćene usluge koje nisu obavljene, zakup poslovnih prostora i garaža, najam stanova, te potraživanja od zaposlenih za školarine. Revizijom je utvrđeno da u većem broju slučajeva sudski postupci nisu pravodobno pokrenuti te zbog stečaja vjerovnika potraživanja nije moguće naplatiti ili se vode dugotrajni postupci, jer Ministarstvo nije dostavilo pravodobno dokumentaciju potrebnu za okončanje postupaka.

Odredbom članka 47. Zakona o proračunu je propisano da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti procedure o kolanju dokumentacije, kako bi se potrebna dokumentacija dostavljala u financijsku službu, te poslovni događaji pravodobno evidentirali. pribaviti dokumentaciju. U slučaju kada ugovorene obveze plaćene predujmom nisu obavljene, Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za njihovo izvršenje ili zatražiti povrat danih predujmova. Također, nalaže pravodobno poduzimati mjere naplate potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture uskladiti obveze i potraživanja vezano za projekt Organizacija višenamjenske helikopterske službe.

- Popis imovine i obveza

Ministarstvo nema ustrojenu sveobuhvatnu analitičku evidenciju nefinancijske imovine (po vrsti, količini i vrijednosti), te nije definirano vlasništvo za dio imovine kojom raspolaže. Imovina nije označena inventarskim brojevima (bar kodovima), te je popis imovine otežan. Popis imovine i obveza sa stanjem 31. prosinca 2009. je obavljen, ali popisom nisu obuhvaćeni stanovi, garaže, poslovni prostori i potraživanja. Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Ministarstvo nije dostavilo Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom cjelovite podatke o imovini i njoj knjigovodstvenoj vrijednosti. Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, prema kojem su sva tijela državne vlasti, te pravne i druge osobe obvezni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostaviti popis imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (koju posjeduju, uporabljaju, koriste ili upravljaju) i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca svake godine, u rokovima određenim propisima o godišnjim financijskim izvješćima za korisnike državnog proračuna. Također, dužni su dostaviti sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju imovinom u roku 15 dana od svake promjene.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati potrebne aktivnosti za cjelovito evidentiranje i utvrđivanje vrijednosti imovine kojom raspolaže Ministarstvo, te obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nalaže podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 2.2. *Ministarstvo prihvaća naloge i prijedloge Državnog ureda za reviziju. Vezano za nalog Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na planiranje prihoda iz svih izvora, Ministarstvo navodi da su sredstva od darovnice doznačena koncem godine, a prihodi od prodaje imovine se odnose na donacije bez stvarnog novčanog tijeka. Primici od financijske imovine i zaduživanja se odnose na nabavu pričuvnih dijelova za vojnu opremu na robni kredit, s rokom otplate u razdoblju od 2010. do 2012. Nadalje obrazlaže da su sve ustrojstvene jedinice, koje sudjeluju u izradi financijskog plana, obvezne dostaviti procjenu prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po vrstama i izvorima financiranja te ih strukturirati u programe i aktivnosti.*

Vezano za ustrojavanje pomoćnih evidencija i usklađivanje podataka iskazanih u pomoćnim evidencijama i glavnoj knjizi Ministarstvo navodi da se pomoćne evidencije potraživanja za najam poslovnih prostora, stanova i garaža vode u Službi za graditeljstvo, nekretnine i zaštitu okoliša i u tijeku je usklađivanje podataka s podacima iskazanim u glavnoj knjizi (Financijskoj službi). Također je tijekom prijenos podataka iz postojećih baza u novu (IS – upravljanje nekretninama), a koji se odvija usporeno zbog nedostatka informatički obrazovanih zaposlenika.

Vezano za nefinancijsku imovinu u pripremi navodi da je pribavljena potrebna dokumentacija, odnosno provedena su knjiženja po okončanim situacijama, te je tijekom 2010. s računa nefinancijska imovina u pripremi, isknjižena imovina u ukupnoj vrijednosti 86.660.527,00 kn i evidentirana na imovini u uporabi.

Vezano za ispravak vrijednosti dugotrajne imovine, Ministarstvo navodi da su u tijeku pripreme radnje za provedbu ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine, međutim za provedbu navedenog Projekta potrebno je nadograditi postojeći informatički sustav.

Vezano za izvršavanje rashoda u skladu s planiranim namjenama, Ministarstvo obrazlaže da zbog decentralizirane nabave, koju provode ustrojstvene jedinice Ministarstva, Uprava za financije i proračun pravodobno izvješćuje ustrojstvene jedinice o utrošenim sredstvima, daje smjernice za usklađivanje izvršenih rashoda s odobrenim financijskim sredstvima te upozorava na stvaranje obveza samo do visine odobrenog plana tekuće proračunske godine. Uprava za financije i proračun izvijestila je sve ustrojstvene jedinice o potrebi prestanka stvaranja obveza, osim nužnih za funkcioniranje sustava. Također je donijela uputu o načinu obrade i dostavljanju računa i drugih isprava za knjiženje i plaćanje, unutarnjem nadzoru zakonitosti isprava, dužnostima računopolagatelja i izvješćivanju o stanju računa i otvorenim stavkama. Radi uspostave kontrole procesa stvaranja obveza usvojen je Akcijski plan kojim je definirano 16 aktivnosti s utvrđenim nositeljima provedbe i rokovima provedbe. Učinkovitija kontrola stvaranja obveza bit će omogućena i realizacijom projekta Integracija informacijskog sustava za upravljanje financijama Državne riznice s informacijskim sustavima za upravljanje financijama u područnim riznicama, koji je u tijeku i čija je primjena planirana početkom 2011.

Za plaćanja predujmovima Ministarstvo obrazlaže da Uprava za financije i proračun, putem redovitih mjesečnih izvješća, nadležnim ustrojstvenim jedinicama dostavlja podatke o otvorenim potraživanjima i potrebi poduzimanja mjera za njihovo rješavanje. Također se tromjesečno dostavljaju opomene i izvodi otvorenih stavaka te se prate dospijeca plaćanja i rokovi zastare radi pravodobnog pokretanja tužbenih zahtjeva. Navodi da je tijekom 2010. veći dio potraživanja po predujmovima zatvoren, te stanje potraživanja početkom srpnja 2010. iznosi 62.280.838,00 kn.

Vezano za popis imovine i obveza navodi da je, u cilju unapređenja i ubrzanja poslovnih procesa vezanih uz popis imovine, koncem 2009. izrađena nova programska podrška za provođenje popisa, a svim ustrojstvenim jedinicama osiguran je pristup navedenom programu.

3. Upravljanje nekretninama

- 3.1. Ministarstvo je koncem 2009. raspolagalo s 3 461 stanom, 2 973 garaže i 342 poslovna prostora, te 533 vojne nekretnine. Od ukupno 3 461 stana, 858 se koristi za službene potrebe, 678 je dano u najam, a 580 koriste hrvatski ratni vojni invalidi. Od ukupno 2 973 garaže u zakup je dano 1 150, a od 342 poslovna prostora u zakupu je 112. Prema dostavljenim podacima, drugi stanovi, garaže i poslovni prostori su prazni ili bespravno useljeni. Najveći dio ugovora i rješenja za korištenje stanova, garaža i poslovnih prostora je zaključen u ranijim godinama, na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju ovlaštenja Ministarstvu obrane za upravljanje stanovima, garažama i poslovnim prostorom u vlasništvu Republike Hrvatske iz 1992., odnosno prije donošenja odluke da je za davanje u najam stanova, te zakup garaža i poslovnih prostora ovlašten Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom (Povjerenstvo za imovinu Vlade Republike Hrvatske) i prije donošenja Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.

Pravo upravljanja stanovima koje koriste hrvatski ratni vojni invalidi, Ministarstvo je trebalo prenijeti na Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (prednika Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti), u skladu s Uredbom o prijenosu prava upravljanja dijelom stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo.

Državni ured za reviziju predlaže u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom poduzimati sve potrebne aktivnosti kako bi se što prije zaključili ugovori s korisnicima stanova, garaža i poslovnih prostora u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.

Također, s obzirom da je tijekom 2009. donesena Odluka Vlade Republike Hrvatske o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske, kojom su utvrđeni načini i kriteriji prodaje, Ministarstvo bi trebalo u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom utvrditi koji stanovi su raspoloživi za prodaju.

- 3.2. *Ministarstvo prihvaća prijedloge Državnog ureda za reviziju, te obrazlaže da Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša kontinuirano prikuplja i ažurira podatke o nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, koje su dane na upravljanje Ministarstvu i prema mogućnostima unosi odgovarajuće podatke u bazu Očevidnika državne imovine. Također, u suradnji s nadležnim općinskim državnim odvjetništvima, kontinuirano radi na sređivanju vlasničkog stanja nekretnina. Navodi da će se prijenosom podataka iz starih baza u novu (IS – upravljanje nekretninama) stvoriti uvjeti za brži prijenos podataka o stanovima, garažama i poslovnim prostorima u Očevidnik državne imovine. Nadalje navodi da Ministarstvo, od osnivanja Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, ne obavlja dodjelu garaža i poslovnih prostora, već sve zahtjeve za dodjelom istih, dostavlja u Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, koji nakon dodjele, odnosno prodaje garaže ili poslovnog prostora, dostavlja obavijest Ministarstvu. Dodjela ili prodaja garaža i poslovnih prostora usporena je zbog imovinsko-pravnog stanja nekretnina u grunтовници. Nadalje navodi da su odlukom Vlade Republike Hrvatske o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske iz travnja 2009., propisani uvjeti i mjerila za prodaju stanova, koji su dani na upravljanje Ministarstvu.*

Vezano za prenošenje prava upravljanja stanovima kojima upravlja Ministarstvo, a koje koriste hrvatski ratni vojni invalidi, navodi da se stanovi prenose na Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti pod uvjetima propisanim Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine 174/04, 92/05, 02/07, 107/07, 65/09 i 137/09), Uredbe o prijenosu prava upravljanja dijela stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine 93/07) i Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata (Narodne novine 86/05), nakon što nadležno Ministarstvo konačnim i izvršnim rješenjem utvrdi da korisnik stana ispunjava sve uvjete za stambeno zbrinjavanje iz navedenih propisa.

4. Postupci javne nabave

- 4.1. Planom nabave za 2009., planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 1.173.830.031,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi, Ministarstvo je zaključilo 475 ugovora o nabavi, te ugovorilo nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 501.026.258,00 kn, od čega 187 ugovora u vrijednosti 70.013.047,00 kn u otvorenom postupku javne nabave, 33 ugovora u vrijednosti 10.075.858,00 kn u ograničenom postupku javne nabave, 167 ugovora u vrijednosti 85.384.166,00 kn u pregovaračkom postupku javne nabave, te 11 ugovora u vrijednosti 48.418.080,00 kn za usluge navedene u dodatku II. B Zakona o javnoj nabavi i 77 ugovora u vrijednosti 287.135.107,00 kn uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi. U skladu s ustrojstvom i organizacijom rada, Ministarstvo ugovara nabave centralizirano, odnosno postupak ugovaranja provodi Služba za ugovaranje i nabavu, a realizacija nabave je decentralizirana, odnosno organizacijske jedinice na temelju narudžbenica nabavljaju ugovorene robe, radove i usluge. Evidencija izdanih narudžbenica, iz koje bi bili vidljivi podaci o izdanim narudžbenicama i njihovoj usklađenosti s planiranim sredstvima, nije ustrojena. Dio organizacijskih jedinica ne vodi navedene evidencije.

Također, nisu ustrojene evidencije obveza za nabavu robe, radova i usluga, te se kod čestih preraspodjela financijskih sredstava umanjuju sredstva i na pozicijama na kojima su već stvorene obveze, odnosno sredstva utrošena. Osim navedenog, nije uspostavljen sustav praćenja realizacije ugovora, te je otežano praćenje obveza na temelju izdanih narudžbenica vezanih uz određeni ugovor. Sustav prethodne financijske kontrole stvaranja obveza u procesu nabave također nije uspostavljen, a naknadna kontrola dokumentacije nije dostatna, te su tijekom 2009. u većem broju slučajeva nabavljana roba i usluge koje nisu planirane.

Na temelju ugovora zaključenih na neodređeno vrijeme u 2007. , nabavljena je roba u ukupnoj vrijednosti 22.065.583,00 kn. Odredbom članka 175. Zakona o javnoj nabavi je propisano da za postupke javne nabave robe, radova i usluga za koje su zaključeni ugovori na neodređeno vrijeme, naručitelji su obvezni provesti u roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona (1. siječnja 2008.).

U određenom broju slučajeva radovi su ugovoreni na temelju natječajne dokumentacije, bez odgovarajuće projektne dokumentacije i troškovnika, te su obračunavani dodatni radovi u značajnim iznosima. Također, u većem broju slučajeva radovi nisu okončani u ugovorenom roku, te su dodacima ugovoru mijenjani ugovoreni rokovi. Osim navedenog, određena oprema nije isporučena, a dio opreme je ispušten u dvostruko većim količinama od ugovorenih.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojavanje cjelovite evidencije provedenih postupaka nabave, te zaključenih ugovora i izdanih narudžbenica. Također nalaže više pozornosti posvetiti izradi projektne dokumentacije i troškovnika, kako bi dodatni radovi bili što manji. Nalaže se nabava roba, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i zaključenim ugovorima, te za kašnjenja u izvršavanju ugovornih obveza krivnjom izvoditelja, odnosno dobavljača, obračunati i naplatiti ugovorene penale.

- 4.2. *Ministarstvo prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju i obrazlaže da Služba za ugovaranje i nabavu provodi postupke nabave na temelju Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o nabavi za potrebe obrane i sigurnosti.*

U Službi je ustrojena cjelovita evidencija provedenih postupaka nabave i zaključenih ugovora, na temelju koje se dostavljaju izvješća Upravi za javnu nabavu. Navodi da za dio nabave, na temelju narudžbenica i realizacije pojedinih ugovora, čija se realizacija odvija decentralizirano, nije bila ustrojena evidencija, te je u cilju jednoznačnog evidentiranja izdanih narudžbenica i realizacije zaključenih ugovora, donesena uputa o načinu evidencije stvorenih financijskih obveza putem narudžbenica. Nadalje navodi da je zbog složenosti postupaka javne nabave (žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave, promjene financijskih planova/rebalans) nemoguće sa sigurnošću znati da će se postupak nabave rezultirati odlukom o odabiru i ugovorom u predviđenom roku, te je s Upravom za javnu nabavu uveden način nabave na temelju suglasnosti za provedbu nabave putem važećih ugovora iz prethodnih razdoblja (do zaključenja novih), čime se osiguralo trošenje financijskih sredstava obuhvaćenih godišnjim planom nabave. Ministarstvo obrazlaže da je u tumačenju Uprave za javnu nabavu iz siječnja 2010., navedeno, da u pogledu vremenskog važenja odredbi ugovora o javnoj nabavi zaključenih po provedenim postupcima javne nabave, Zakon o javnoj nabavi nema odredbi koje bi izričito određivale i ograničavale vremensko važenje zaključenih ugovora, odnosno određivale koliki taj rok mora biti.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Ministarstvo je donijelo Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola i provedene su aktivnosti vezane za organizaciju i uspostavu financijskog upravljanja i kontrola. Služba za unutarnju reviziju obavila je šest revizija u skladu s planom, te sastavila izvješća koja sadrže nalaze, mišljenja i preporuke te zaključak i plan mjera za otklanjanje nepravilnosti s rokovima. Prethodne kontrole postupaka nabave nisu uspostavljene, a naknadne kontrole su nedostatne. Ministarstvo nema jedinstven informatički sustav, nego više sustava koji nisu međusobno povezani, a neki su zastarjeli i nisu održavani. (točka 1. Nalaza)
  - Financijskim planom za 2009. planirani su prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 5.049.323.053,00 kn. Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani određeni prihodi prema vrstama i izvorima iz kojih potječu, te nisu planirani rashodi koji se iz njih financiraju. Na pojedinim računima prihoda i rashoda iskazana su značajna odstupanja od plana.

Ustrojena je glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige. Pojedine pomoćne knjige ne obuhvaćaju dio podataka propisanih Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U određenom broju slučajeva imovina nije evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima. Također, u određenom broju slučajeva poslovni događaji nisu evidentirani na računu propisanom računskim planom. Ispravak vrijednosti imovine, osim stanova i garaža, nije obavljan i nisu utvrđene stope ispravak vrijednosti za vojnu nefinancijsku imovinu.

U pojedinim slučajevima, rashodi se ne evidentiraju prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, već u trenutku plaćanja, što nije u skladu s modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja, odnosno rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Ukupna potraživanja koncem 2009. su iskazana u iznosu 396.523.094,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 44.493.989,00 kn, te su potraživanja iskazana u iznosu 352.029.105,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja za predujmove koja su iskazana u iznosu 195.395.618,00 kn.

Za dio predujmova su izvršeni radovi, odnosno nabavljena roba, međutim nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva nisu dostavile dokumentaciju u financijsku službu iz koje bi bilo vidljivo da su usluge, odnosno roba nabavljeni, kako bi se provele evidencije u poslovnim knjigama. Za dio predujmova nisu izvršene ugovorene obveze, a Ministarstvo nije poduzimalo mjere za njihovo izvršenje, odnosno zatražilo povrat danih predujmova.

Potraživanja od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, za usluge prijevoza helikopterima u svrhu pružanja zdravstvene zaštite obavljene do konca 2008., iskazana su u iznosu 8.559.563,00 kn. S obzirom da je zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz 2004., zaduženo je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka da u suradnji s Ministarstvom financija planira sredstva u državnom proračunu za navedene usluge, Ministarstvo nije trebalo ispostavljati račune i evidentirati potraživanja.

Popis imovine i obveza sa stanjem 31. prosinca 2009. je obavljen, ali popisom nisu obuhvaćeni stanovi, garaže, poslovni prostori i potraživanja. Također nisu dostavljeni cjeloviti podaci o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. (točka 2. Nalaza)

- Ministarstvo je koncem 2009. raspolagalo s većim brojem stanova, garaža i poslovnih prostora, te vojnih nekretnina. Stanovi, garaže i poslovni prostori, najvećim dijelom, su dani na korištenje u ranijem razdoblju na temelju rješenja i ugovora zaključenih prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o davanju ovlaštenja Ministarstvu obrane za upravljanje stanovima, garažama i poslovnim prostorom u vlasništvu Republike Hrvatske iz 1992., odnosno prije donošenja odluke da je za davanje u najam stanova, te zakup garaža i poslovnih prostora ovlašten Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom i prije donošenja Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora. Dio stanova koriste hrvatski ratni vojni invalidi. Pravo upravljanja navedenim stanovima Ministarstvo je trebalo prenijeti na Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (prednika Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti), u skladu s Uredbom o prijenosu prava upravljanja dijelom stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo. (točka 3. Nalaza)
- Planom nabave za 2009., planirana je nabava roba, usluga i radova u vrijednosti 1.173.830.031,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi, Ministarstvo je zaključilo 475 ugovora o nabavi, te ugovorilo nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 501.026.258,00 kn. Ministarstvo ugovara nabave centralizirano, odnosno postupak ugovaranja provodi Služba za ugovaranje i nabavu, a realizacija nabave je decentralizirana, odnosno organizacijske jedinice na temelju narudžbenica nabavljaju ugovorene robe, radove i usluge. Evidencija iz koje bi bili vidljivi podaci o izdanim narudžbenicama i njihovoj usklađenosti s planiranim sredstvima, nije ustrojena. Također, nisu ustrojene evidencije obveza za nabavu robe, radova i usluga, te se kod čestih preraspodjela financijskih sredstava umanjuju sredstva i na pozicijama na kojima su već stvorene obveze, odnosno sredstva utrošena.

Osim navedenog, nije uspostavljen sustav praćenja realizacije ugovora, te je otežano praćenje obveza na temelju izdanih narudžbenica vezanih uz određeni ugovor.

Sustav prethodne financijske kontrole stvaranja obveza u procesu nabave također nije uspostavljen, a naknadna kontrola dokumentacije nije dostatna, te su tijekom 2009. u većem broju slučajeva nabavljana roba i usluge koje nisu planirane. Na temelju ugovora zaključenih na neodređeno vrijeme u 2007. tijekom 2009. obavljena je nabava roba u ukupnoj vrijednosti 22.065.583,00 kn. (točka 4. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove vezane uz planiranje razvitka sustava obrane, izradu i usklađivanje planova obrane i planova za druge izvanredne okolnosti, procjenu ratnih i drugih opasnosti, ustrojavanje, opremanje, naoružanje i razvitak hrvatske vojske, upravljanje i raspolaganje imovinom koja mu je povjerena, sustav vojne izobrazbe, mjere sigurnosti i zaštite tajnih podataka obrane, organiziranje posebnih veza za rukovođenje, planiranje i izradu mjera mobilizacije i pripravnosti, popunu i mobilizaciju oružanih snaga, tijela i organizacija, vojno školstvo, vojni sanitet, statusna i druga pitanja vojnih osoba, znanstveno-istraživački rad za potrebe obrane, sustav financiranja obrane, inspekcijske poslove obrane, te druge poslove. Koncem 2009. u Ministarstvu su bila zaposlena 20 253 djelatnika. Za obavljanje zadaća iz djelokruga rada planirani su prihodi i primici, rashodi i izdaci u iznosu 5.049.323.053,00 kn. Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani određeni prihodi prema vrstama i izvorima iz kojih potječu, te nisu planirani rashodi koji se iz njih financiraju. Ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 5.077.325.578,00 kn, od čega vrijednosno značajniji u iznosu 5.013.589.089,00 kn ili 98,7% ukupnih prihoda, se odnose na prihode iz državnog proračuna. Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu 5.061.493.896,00 kn i višak prihoda i primitaka u iznosu 15.831.682,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazani rashodi i obveze u iznosu 255.576.490,00 kn. Od ukupno iskazanih rashoda i izdataka, na troškove za funkcioniranje Oružanih snaga se odnosi 3.067.158.170,00 kn ili 60,6% ukupnih rashoda, a na troškove opremanja i modernizaciju 326.370.621,00 kn ili 6,5% ukupnih rashoda i troškove mirovnih misija 327.457.271,00 kn ili 6,5% ukupnih rashoda. Koncem 2009., obveze su iznosile 669.457.255,00 kn, a vrijednosno značajnije u iznosu 232.865.463,00 kn, se odnose na obveze za zaposlene (plaće za prosinac 2009.). Potraživanja su iskazana u iznosu 352.029.105,00 kn, od čega se vrijednosno značajnija odnose na potraživanja za dane predujmove u iznosu 195.395.618,00 kn, te potraživanja za prihode od imovine u iznosu 78.117.101,00 kn. Imovina i izvori koncem 2009. iskazani su u iznosu 1.673.483.948,00 kn. Ispravak vrijednosti imovine obavljan je samo za stanove i garaže kojima raspolaže Ministarstvo, dok za drugu nefinancijsku imovinu ispravak vrijednosti nije obavljan. Koncem 2009. nije obavljen cjelovit popis imovine.

Utvrđene nepravilnosti i propusti, koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, te upravljanje nekretninama i postupke javne nabave posljedica su, između ostalog, neučinkovitog sustava unutarnjih kontrola, te su utjecali na pravilnost poslovanja i izražavanje uvjetnog mišljenja.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Zagreb, srpanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti financirani u 2009.	8
II.	REVIZIJA ZA 2009.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	9
	Nalaz za 2009.	12
III.	MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/6

Urbroj: 613-01-02-10-6

Zagreb, 29. srpnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva unutarnjih poslova (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 25. siječnja do 29. srpnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na zaštitu života, osobne sigurnosti i imovine (policijski poslovi) i to: sprječavanje, otkrivanje i suzbijanje kaznenih djela i prekršaja, pronalaženje počinitelja kaznenih djela i prekršaja te osiguranje njihove dostupnosti nadležnim tijelima, nadzor i upravljanje sigurnošću cestovnog prometa, održavanje javnog reda i mira, nadzor i osiguranje javnih okupljanja, nadzor i osiguranje državne granice, nadzor kretanja i boravka stranaca te njihov prihvata, osiguranje i zaštitu određenih osoba, objekata i prostora, te poslove specijalne policije.

Obavlja i inspekcijske i druge upravne poslove koji se odnose na: zaštitu od požara, proizvodnju i promet eksplozivnih tvari, humanitarno razminiranje, zaštitarsku i detektivsku djelatnost, minimalnu tehničku zaštitu novčarskih institucija i nadzor stanica za tehnički pregled vozila.

Također obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na državljanstvo, izdavanje osobnih iskaznica, prijavljivanje prebivališta i boravišta građana, izdavanje vozačkih dozvola i registracije motornih vozila, nabavu, držanje i nošenje oružja i streljiva, te vođenje odgovarajućih evidencija i statistika.

Ministarstvo obavlja i poslove koji se odnose na obrazovanje i stručno usavršavanje policijskih i državnih službenika za vlastite potrebe, kao iz potrebe vanjskih korisnika u području humanitarnog razminiranja, privatne zaštite, kontrole putnika i prtljage u zračnim lukama, upravljanja prometom od strane jedinica lokalne samouprave, carinske službe i drugo, te poslove iz područja znanstveno istraživačke djelatnosti i poslove izdavaštva za vlastite potrebe.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva uređen je ustroj i naziv upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica, njihov djelokrug rada i način upravljanja. Unutar upravnih organizacija i ustrojstvenih jedinica osnovani su sektori, službe, odjeli i odsjeci. Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojene su sljedeće upravne organizacije i unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Tajništvo Ministarstva, Ravnateljstvo policije, Uprava za posebne poslove sigurnosti, Uprava za pravne poslove i ljudske potencijale, Uprava za materijalno financijske poslove, Uprava za razvoj, opremanje i potporu, Uprava za upravne i inspekcijske poslove, Uprava za koordinaciju rada policijskih uprava i policijskih postaja na područjima posebne državne skrbi, Uprava za europske integracije i međunarodne odnose, te Samostalni odjel za unutarnju reviziju.

Ravnateljstvo policije je odgovorno za cjelokupno stanje sigurnosti u Republici Hrvatskoj. U skladu s nadležnostima, planira i poduzima potrebne mjere i aktivnosti u cilju održavanja povoljnog stanja sigurnosti – osobnog integriteta građana, njihove imovine, te drugih ustavom zajamčenih vrijednosti. Neposredno usmjerava i upravlja poslovima iz djelokruga rada policijskih uprava i nadzire njihov rad. Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić" je ustrojstvena jedinica Ravnateljstva policije, koja neovisno obavlja poslove forenzičnih ispitivanja, istraživanja i vještačenja, te izravno sudjeluje u rasvjetljavanju najtežih kaznenih djela i otkrivanju njihovih počinitelja.

Posebne ustrojstvene jedinice su policijske uprave. Policijske uprave su ustrojene na područjima županija zbog obavljanja poslova zaštite života, slobode, sigurnosti i nepovredivosti osoba, zaštite imovine, sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela, prijestupa i prekršaja i traganja za počiniteljima, nadzora i upravljanja cestovnim prometom, postupanja sa strancima, nadzora i osiguranja državne granice, te određenih upravnih i inspekcijskih poslova. Načelnici upravljaju i odgovorni su za stanje sigurnosti na području nadležnosti policijske uprave.

Za stanje na području organiziranog kriminaliteta i zaštite državne granice odgovoran je glavni ravnatelj policije i načelnik policijske uprave. Unutar policijskih uprava osnivaju se policijske postaje na čelu s načelnicima, koji su odgovorni za stanje sigurnosti na području nadležnosti policijske postaje.

Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva utvrđen je okvirni broj potrebnih policijskih službenika, te državnih službenika i namještenika, s naznakom njihovih osnovnih poslova i zadaća i stručnih uvjeta potrebnih za njihovo obavljanje, njihove ovlasti i odgovornosti, primitak u službu odnosno na rad i prestanak službe odnosno rada, te druga pitanja od značaja za rad Ministarstva koja nisu uređena Uredbom o unutarnjem ustrojstvu. Navedenim Pravilnikom je predviđena 31 578 policijskih službenika, te državnih službenika i namještenika.

Ministarstvo je tijekom 2009. obavljalo redovnu djelatnost iz svog djelokruga rada vezano za javni red, sigurnost i upravne poslove, te upravljanje državnim granicama, u okviru kojih se provodi više aktivnosti i projekata.

Sredstva za obavljanje redovne djelatnosti planirana su u državnom proračunu u visini 97,8% ukupnih sredstava.

Koncem 2009. u Ministarstvu je bilo 25 957 zaposlenika. Od listopada 2008. zakonski predstavnik Ministarstva je Tomislav Karamarko.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza i Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 4.346.059.977,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.352.956.136,00 kn, što je za 6.896.159,00 kn ili 0,2% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	4.261.741.043,00	4.257.596.312,00	99,9	97,8
2.	Prihodi od administrativnih pristojbi i prema posebnim propisima	40.000.000,00	39.515.247,00	98,8	0,9
3.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	19.166.782,00	30.342.811,00	158,3	0,7
4.	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	25.152.152,00	25.150.534,00	100,0	0,6
5.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba	0,00	280.077,00	-	-
6.	Prihodi od imovine	0,00	71.155,00	-	-
Ukupno		4.346.059.977,00	4.352.956.136,00	100,2	100,0

Vrijednosno najznačajniji prihodi se odnose na prihode iz državnog proračuna od kojih se na financiranje rashoda poslovanja odnosi 3.970.151.511,00 kn, financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine 266.766.801,00 kn, te na financiranje otplate glavnice primljenih zajmova 20.678.000,00 kn.

Prihodi od administrativnih pristojbi i prema posebnim propisima u iznosu 39.515.247,00 kn se odnose na prihode za financiranje provedbe Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa. Pored navedenog iznosa prihoda iskazanog u državnom proračunu, financijskim planom su planirana prenesena neutrošena sredstva iz 2008. za navedeni program u iznosu 24.889.783,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države u iznosu 30.342.811,00 kn se odnose na pomoći iz predpristupnih fondova Europske unije namijenjenih financiranju provedbe projekata iz CARDS i PHARE programa u iznosu 25.976.165,00 kn, donacije od inozemnih vlada u iznosu 3.273.944,00 kn, te pomoći iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.092.702,00 kn.

Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi) su ostvareni u iznosu 25.150.534,00 kn. Obavljanjem drugih poslova vlastite djelatnosti ostvareni su u iznosu 29.352.443,00 kn i uplaćeni u državni proračun. Od navedenog iznosa uplaćenih sredstava, iz državnog proračuna povučeni su vlastiti prihodi u iznosu 25.150.534,00 kn, a sredstva u iznosu 4.201.909,00 kn nisu iskorištena.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 4.346.059.977,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.345.347.221,00 kn, što je za 712.756,00 kn manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	3.083.337.626,00	3.060.892.287,00	99,3	70,4
2.	Materijalni rashodi	906.156.947,00	918.185.759,00	101,3	21,1
3.	Financijski rashodi	10.037.763,00	10.181.434,00	101,4	0,2
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	4.000.000,00	4.011.598,00	100,3	0,1
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	21.192.576,00	25.900.475,00	122,2	0,6
6.	Drugi rashodi	13.800.000,00	15.598.337,00	113,0	0,4
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	286.535.065,00	290.066.964,00	101,2	6,7
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	21.000.000,00	20.510.367,00	97,7	0,5
	Ukupno	4.346.059.977,00	4.345.347.221,00	100,0	100,0
	Višak prihoda	-	7.608.915,00	-	-

Vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene u iznosu 3.060.892.287,00 kn koji čine 70,4% ukupnih rashoda i izdataka. Materijalni rashodi su izvršeni u iznosu 918.185.759,00 kn ili 21,1%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 290.066.964,00 kn ili 6,7%, te drugi rashodi i izdaci u iznosu 76.202.211,00 kn ili 1,8% ukupno izvršenih rashoda i izdataka.

Materijalni rashodi se odnose na naknade troškova zaposlenima u iznosu 214.381.045,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 277.529.456,00 kn, rashode za usluge u iznosu 403.708.843,00 kn, te druge materijalne rashode u iznosu 22.566.415,00 kn.

Ukupni rashodi i izdaci su izvršeni u visini planiranih. Pojedini rashodi su izvršeni iznad planiranih iznosa. Više od planiranih za 22,2% su izvršene naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koje se odnose na isplatu mjesečnih naknada polaznicima četvrte i pete generacije školovanja prema Programu obrazovanja odraslih za zanimanje policajac. Drugi rashodi su izvršeni za 13,0% više od planiranih, a odnose se na naknade štete, isplate nagodbi, isplate prema sudskim presudama, rente i drugo. Rashodi izvršeni više od planiranih financirani su uštedama na drugim vrstama rashoda.

Ukupno ostvareni prihodi iznose 4.352.956.136,00 kn, a ukupni rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 4.345.347.221,00 kn. Višak prihoda za 2009. iznosi 7.608.915,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 2.956.162.423,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	2.548.213.928,00	2.533.498.865,00	99,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	116.963.259,00	102.649.794,00	87,8
1.2.	Građevinski objekti	1.381.587.124,00	1.357.961.026,00	98,3
1.3.	Postrojenja i oprema	277.573.895,00	285.663.699,00	102,9
1.4.	Prijevozna sredstva	452.931.601,00	492.675.061,00	108,8
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	41.771.470,00	41.211.382,00	98,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	277.386.579,00	253.337.903,00	91,3
2.	Financijska imovina	375.839.707,00	422.663.558,00	112,5
2.1.	Novčana sredstva	1.813.642,00	1.040.263,00	57,4
2.2.	Jamčevni polozi	23.543,00	0,00	-
2.3.	Potraživanja	75.258.748,00	132.010.789,00	175,4
2.4.	Dani zajmova	21.973.346,00	19.936.954,00	90,7
2.5.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	0,00	9.804,00	-
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	275.498.428,00	269.346.248,00	97,8
2.7.	Potraživanja od prodaje prijevoznih sredstava	1.272.000,00	319.500,00	25,1
Ukupno imovina		2.924.053.635,00	2.956.162.423,00	101,1
3.	Obveze	779.511.237,00	806.079.814,00	103,4
4.	Vlastiti izvori	2.144.542.398,00	2.150.082.609,00	100,3
Ukupno obveze i vlastiti izvori		2.924.053.635,00	2.956.162.423,00	101,1
Izvanbilančni zapisi		423.761.583,00	544.019.171,00	128,4

Koncem 2009. vrijednost imovine, odnosno obveze i vlastiti izvori veći su za 32.108.788,00 kn, odnosno 1,1%, u odnosu na stanje početkom 2009. Značajnije povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje financijske imovine u iznosu 46.823.851,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 39.743.460,00 kn, te postrojenja i opreme u iznosu 8.089.804,00 kn. U okviru financijske imovine vrijednosno je značajnije povećanje drugih potraživanja u iznosu 41.987.139,00 kn i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 14.084.094,00 kn (dok se vrijednosno značajnije smanjenje financijske imovine odnosi na rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 6.152.180,00 kn, te dane zajmove u iznosu 2.036.292,00 kn).

Potraživanja za prihode poslovanja povećana su u 2009. u odnosu na 2008. za 29,4%. Na navedeno odstupanje najviše je utjecalo povećanje potraživanja za prihode za financiranje provedbe Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa.

Povećanje vrijednosti prijevoznih sredstava u visini 8,8% nastalo je najvećim dijelom zbog nabave vatrogasnih vozila.

Povećanje vrijednosti u visini 2,9% kod postrojenja i opreme nastalo je najvećim dijelom zbog kupnje informatičke opreme namijenjene uvođenju biometrijske e-putovnice (za što je Ministarstvo financija odobrilo dodatna sredstva iz tekuće zalihe državnog proračuna), te manjim dijelom zbog kupnje druge uredske opreme i namještaja.

U 2009., u odnosu na 2008., vrijednost nefinancijske imovine smanjena je za 14.715.063,00 kn ili 0,6%, najvećim dijelom zbog ustupanja zemljišta Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici u Slatini, te općini Virje.

Druga nefinancijska imovina koncem 2009. je iskazana u vrijednosti 253.337.903,00 kn. Vrijednosno značajniji dio druge nefinancijske imovine se odnosi na zalihe za obavljanje djelatnosti koje su iskazane u iznosu 225.666.439,00 kn, što je za 19.156.044,00 kn ili 7,8% manje u odnosu na stanje iskazano početkom 2009. Prema obrazloženju, najveće su zalihe naoružanja koje iznose 115.160.566,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na ratne ostatke naoružanja koji se čuvaju u Ministarstvu. Naoružanje je roba s kojom se mora postupati na odgovarajući način prema posebnim propisima.

Vrijednost financijske imovine koncem 2009. je iznosila 422.663.558,00 kn, od čega su ukupna potraživanja iznosila 421.613.491,00 kn, novac u banci i blagajni 1.040.263,00 kn, te vrijednosni papiri, dionice i udjeli 9.804,00 kn.

Ukupna potraživanja u iznosu 421.613.491,00 kn se odnose na rashode budućeg razdoblja (obračunane plaće zaposlenika za prosinac 2009., te honorare prema ugovorima o djelu i stipendije) u iznosu 269.346.248,00 kn, potraživanja u iznosu 132.010.789,00 kn (od čega potraživanja za prihode poslovanja iznose 61.983.595,00 kn, potraživanja od zaposlenih za predujmove za službena putovanja u zemlji i inozemstvu, za gorivo, sitne nabavke i manjkove iznose 1.680.962,00 kn, te druga potraživanja 68.346.232,00 kn), dane dugoročne stambene zajmove zaposlenicima u iznosu 19.936.954,00 kn, te potraživanja od prodaje prijevoznih sredstava u cestovnom prometu u iznosu 319.500,00 kn.

Stručna služba za računovodstvo vodi evidenciju potraživanja i prati naplatu. Za potraživanja koja su dospjela na naplatu provode se postupci naplate. Kupcima ili korisnicima usluga dostavljaju se opomene za neplaćene račune. Nakon dostavljene tri opomene, protiv dužnika se podnose prijedlozi za tužbu za naplatu potraživanja.

Do konca ožujka 2010. naplaćena su potraživanja iz 2009. u iznosu 340.261.487,00 kn.

Ukupne obveze na dan 31. prosinca 2009. iznosile su 806.079.814,00 kn, od čega su obveze za rashode poslovanja iznosile 579.813.152,00 kn, obveze za zajmove 164.082.934,00 kn, te obveze za nabavu nefinancijske imovine 62.183.728,00 kn. U odnosu na obveze iskazane koncem 2008., ukupne obveze su veće za 26.568.577,00 kn ili 3,4%. Obveze za rashode poslovanja u iznosu 579.813.152,00 kn najvećim dijelom se odnose na obveze za zaposlene (plaće i naknade plaća za prosinac 2008., nagrade, otpremnine i drugo) u iznosu 256.910.256,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 212.658.468,00 kn, obveze prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za bolovanja preko 42 dana u iznosu 49.113.648,00 kn, obveze za uplatu u državni proračun prihoda od prodaje stanova 19.936.954,00 kn i prihoda tijela državne uprave u iznosu 15.378.058,00 kn, za naplaćene prihode za povrede na radu u iznosu 12.150.438,00 kn, te drugo u iznosu 13.665.330,00 kn.

Obveze za zajmove u iznosu 164.082.934,00 kn se odnose na glavnicu dugoročnog deviznog kredita od poslovne banke za Projekt TETRA MUPnet (za nabavu digitalne radio komunikacijske opreme). U svibnju 2005., s poslovnom bankom je zaključen ugovor o dugoročnom deviznom kreditu u iznosu 28.000.000 EUR, u protuvrijednosti 205.103.668,00 kn. Povrat kredita je ugovoren na deset godina, u 20 jednakih polugodišnjih obroka. Kredit je prema ugovoru postupno korišten do konca 2007., te je u veljači 2008. započela otplata. Ministarstvo je pribavilo suglasnost Vlade Republike Hrvatske za zaduživanje u razdoblju od 2008. do 2018. Do konca 2009. ukupno su plaćena četiri obroka u iznosu 41.020.734,00 kn, odnosno 5.600.000 EUR, te je na koncu 2009. nedospjela obveza kredita iznosila 164.082.934,00 kn, odnosno 22.400.000 EUR.

Na koncu 2009. ukupne obveze u iznosu 806.079.814,00 kn se odnose na dospjele obveze u iznosu 610.816.683,00 kn i nedospjele obveze u iznosu 195.263.131,00 kn. Do konca ožujka 2010. plaćene su prenesene obveze iz 2009. u iznosu 574.387.796,00 kn. Vrijednosno značajniji dio nepodmirenih obveza u iznosu 153.827.751,00 kn se odnosi na obveze za glavnicu dugoročnog deviznog kredita.

Na koncu 2009., izvanbilančni zapisi su iznosili 544.019.171,00 kn, a najvećim dijelom su se odnosili na vozila koja se koriste u Ministarstvu prema ugovoru o operativnom najmu, te manjim dijelom na tuđu računalnu i informatičku opremu koju koristi Ministarstvo.

Programi i projekti financirani u 2009.

U Ministarstvu se provode dva programa – Javni red, sigurnosti i upravni poslovi, te Upravljanje državnim granicama, u okviru kojih je više aktivnosti i projekata.

Tijekom 2009. u Ministarstvu su financirani projekti iz CARDS i PHARE programa, te Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa. Iz predpristupnih fondova Europske unije financirani su sljedeći projekti: Kriminalistički obavještajni sustav – faza II i Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom – faza II iz programa CARDS 2003, Reforma azila – faza II iz programa CARDS 2004, Uspostavljanje sustava upravljanja granicama u skladu sa Schengenskim sporazumom i Jačanje sustava za upravljanje ljudskim potencijalima, sustava obrazovanja i obuke Ministarstva – Policijske akademije iz programa PHARE 2005, Nadzor plave granice iz programa PHARE 2006, te Priprema za uspostavu SIRENE ureda, Razvijanje spremnosti za održavanje NBMIS aplikacije u operativnim uvjetima, Potpora za uspostavu i razvoj hrvatskog Viznog informacijskog sustava i priprema za priključenje u EU VIS, te Razvoj spremnosti za provedbu SIS II iz programa PHARE 2006 – PPF.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura, odluka i drugih internih akata, s ciljem utvrđivanja zakonitosti poslovanja. Provjerena je uspostava i funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u cilju određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodne godine i s podacima iz financijskog plana radi utvrđivanja područja rizika.

Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, a brojnije, vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Korišteni su izvještaji o provedbi pojedinih aktivnosti, projekata i programa. Provjerene su računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknada za zaposlene, autorskih honorara i ugovora o djelu, ulazni računi, ostvarivanje vlastitih prihoda, te provođenje javne nabave i izvršenje zaključenih ugovora. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio uspostaviti i razvijati financijsko upravljanje i kontrole u skladu s planom uspostave, na način kako je propisano odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

Predložio je izmijeniti i dopuniti plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola kojim će se odrediti novi mogući rokovi za uspostavu ovog sustava.

Nadalje, naložio je planirati prihode iz svih izvora za koje je izvjesno da će se ostvariti, te izvršavati rashode za koje su osigurana sredstva i preuzimati obveze na teret proračuna u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Također, naložio je dostaviti podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Predloženo je utvrđivanje optimalne razine zaliha za obavljanje djelatnosti u cilju racionalnog i ekonomičnog trošenja sredstava.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da Ministarstvo u suradnji sa sudionicima sufinanciranja Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa, treba poduzeti učinkovite mjere nadzora nad radom stanica za tehnički pregled vozila i pravodobnom i potpunom naplatom sredstava, te u suradnji s drugim članicama radne skupine treba poduzeti aktivnosti za zaključenje sporazuma o sufinanciranju programa s osiguravajućim društvima u Republici Hrvatskoj.

Također, izrazio je mišljenje da je trebalo platiti troškove obavljenih radova generalnog servisa helikoptera obračunane primjenom deviznog tečaja poslovna banke na dan izvršenih deviznih doznaka inozemnom serviseru.

Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s propisima o javnoj nabavi, odnosno obavijest o zaključenim ugovorima objaviti u elektroničkom oglasniku javne nabave. Predloženo je određivanje dinamike provođenja plana nabave i stvaranja obveza u skladu s mogućnostima izvršavanja u okviru odobrenih sredstava financijskim planom, odnosno mjesečnom dodjelom proračunskih sredstava.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da u slučaju prekoračenja rokova isporuke treba ispitati razloge kašnjenja te ovisno o utvrđenim činjenicama postupiti u skladu s ugovornim odredbama radi zaštite interesa Ministarstva i učinkovitog raspolaganja sredstvima.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima, preporukama i mišljenjima je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi, preporuke i mišljenja prema kojima je postupljeno:

- Financijsko upravljanje i kontrole uspostavljene su u sjedištu Ministarstva. U policijskim upravama, koje slijede županijski ustroj, planiraju se organizacijske promjene i preustroj do konca 2010., nakon čega se planira uvođenje financijskog upravljanja i kontrola.
- Podaci o nekretninama se dostavljaju Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Za pokretnu imovinu je od navedenog Ureda zatraženo izuzeće dostave podataka u očevidnik pokretnina, što nije odobreno. U tijeku su pripreme programskog rješenja za prijenos podataka o pokretnoj imovini u evidenciju očevidnika pokretnina.
- Na koncu 2009., vrijednost zaliha sitnog inventara je iznosila 5.722.543,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu je smanjena za 800.960,00 kn ili 12,3%. Stanje zalihe kratkotrajne imovine za obavljanje djelatnosti na koncu 2009. je iznosilo 225.666.439,00 kn, te je u odnosu na prethodnu godinu smanjeno za 19.156.044,00 kn ili 7,8%. Vrijednosno su najznačajnije zalihe naoružanja u iznosu 115.160.566,00 kn ili 51,0% ukupne vrijednosti zaliha.

Zalihe odjeće i obuće odgovaraju potrebnim operativnim količinama odora za policijske službenike u policijskim upravama i sjedištu Ministarstva. Također, zalihe plativih i neplativih tiskanica koje se nabavljaju centralizirano svedene su na potrebne operativne količine za opremanje 20 policijskih uprava i svih policijskih službenika.

- Naplata prihoda prema posebnim propisima, odnosno temeljem Sporazuma o sufinanciranju Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske, ovisi o stvarno naplaćenim premijama obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti što je osnovica za izračun prihoda. Do konca ožujka 2009., u cijelosti su naplaćeni prihodi iz 2007. i 2008. od Centra za vozila Hrvatske d.d. i Hrvatskog autokluba, te je uveden sustav kontrole i uplate temeljem dostavljenih izvješća za obračunsko razdoblje.
- U slučajevima prekoračenja ugovorenih rokova isporuke ispitane su okolnosti i utvrđeni razlozi kašnjenja, te je postupljeno u skladu s ugovornim odredbama radi zaštite interesa Ministarstva i učinkovitog raspolaganja sredstvima. Kod pojedinih postupaka nabave, zbog neopravdanog kašnjenja u isporuci roba obračunana je ugovorna kazna, te je pri plaćanju ugovorena cijena umanjena za iznos obračunane ugovorne kazne.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- U većini slučajeva se provode postupci javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 117/01, 197/03, 92/05, 110/07 i 125/08). Vezano uz dinamiku provođenja plana nabave i stvaranje obveza u skladu s mogućnostima izvršavanja u okviru odobrenih sredstava financijskim planom, prema pisanom obrazloženju Ministarstva, otvoreni postupak javne nabave velike vrijednosti, od objave do zaključivanja ugovora, traje od 80 do 90 dana. Realizacija svakog ugovora zahtijeva primjereni rok za isporuku ugovorene robe koji u većini slučajeva iznosi 60 do 90 dana, a često i 120 do 160 dana. Nadalje se navodi, nakon isporuke robe i ispostave računa, u pravilu prolazi sljedećih 30 do 60 dana do plaćanja robe. Prema naprijed navedenom, od objave postupka javne nabave do isporuke i preuzimanja robe prolazi 140 do 240 dana, što rezultira većim rashodima u zadnja dva tromjesečja.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina i obveze, programi i projekti financirani u 2009. i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti.

Ministarstvo u očitovanju izjavljuje da prihvaća navode iz Izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva za 2009., te navodi da su poduzete potrebne radnje kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Ministarstvo obavlja poslove iz svog djelokruga rada koji se odnose na javni red, sigurnost i upravne poslove, te upravljanje državnim granicama, u okviru kojih se provodi više aktivnosti i projekata.

Za obavljanje djelatnosti u 2009. su ostvareni prihodi u iznosu 4.352.956.136,00 kn, a izvršeni su rashodi i izdaci u iznosu 4.345.347.221,00 kn. U ukupnim prihodima, sredstva državnog proračuna sudjeluju s 97,8%, prihodi prema posebnim propisima za financiranje provedbe Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa s 0,9%, pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države s 0,7%, te vlastiti prihodi s 0,6%. Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci su izvršeni za zaposlene u iznosu 3.060.892.287,00 kn, što je 70,4% ukupnih rashoda i izdataka, materijalni rashodi u iznosu 918.185.759,00 kn ili 21,1%, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 290.066.964,00 kn ili 6,7%, naknade polaznicima Programa obrazovanja odraslih za zanimanje policajac, stipendije i školarine u iznosu 25.900.475,00 kn ili 0,6%, izdaci za otplatu glavnice kredita za nabavu digitalne radio komunikacijske opreme u iznosu 20.510.367,00 kn ili 0,5%, te drugi rashodi u iznosu 29.791.369,00 kn ili 0,7% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Koncem 2009. u Ministarstvu je bilo 25 957 zaposlenika.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola se uspostavlja i razvija u skladu s propisima što je i nadalje potrebno činiti, odnosno provoditi aktivnosti u dijelu financijskog upravljanja i kontrola u skladu s donesenim izmjenama Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

Prihodi za financiranje provedbe Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa su ostvareni u iznosu 39.515.247,00 kn. Pored navedenog iznosa prihoda iskazanog u državnom proračunu, financijskim planom su planirana prenesena neutrošena sredstva iz 2008. za navedeni program u iznosu 24.889.783,00 kn. Početkom 2009. na račun su vraćena posuđena sredstva u iznosu 622.818,00 kn, te je za financiranje navedenog programa u 2009. bilo ukupno raspoloživo 65.027.848,00 kn. Za provedbu Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa u 2009. su izvršeni rashodi u iznosu 22.895.235,00 kn. Preostala su neutrošena sredstva u iznosu 42.132.613,00 kn koja su prenesena u 2010. S obzirom da su prenesene neplaćene obveze iz 2009. iznosile 8.521.838,00 kn, u 2010. su ostala raspoloživa sredstva za navedeni program u iznosu 33.610.775,00 kn.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na postupke javne nabave. S obzirom, da su podaci iskazani u financijskim izvještajima realni, navedene nepravilnosti nisu utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I
EUROPSKIH INTEGRACIJA

Zagreb, kolovoz 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti financirani u 2009.	8
II.	REVIZIJA ZA 2009.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	9
	Nalaz za 2009.	11
III.	MIŠLJENJE	12

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/18

Urbroj: 613-02-01-10-6

Zagreb, 31. kolovoza 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 27. travnja do 31. kolovoza 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ministarstvo je tijelo državne uprave osnovano za provedbu utvrđene vanjske politike Republike Hrvatske, čija su nadležnost i obavljanje poslova propisani i određeni Zakonom o vanjskim poslovima (Narodne novine 48/96), te Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 199/03, 30/04, 136/04, 22/05, 44/06, 5/08 i 27/08). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove vezane uz predstavljanje Republike Hrvatske u drugim državama, međunarodnim organizacijama i konferencijama, razvijanje i unaprjeđivanje odnosa Republike Hrvatske s drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa, suradnju s međunarodnim organizacijama i drugim oblicima multilateralne suradnje država, osobito u procesu približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji (dalje u tekstu: EU) i procesu približavanja euroatlantskim integracijama, aktivno sudjelovanje u jačanju međunarodne sigurnosti i suradnje, međunarodnim gospodarskim odnosima i multilateralnim gospodarskim strukturama, zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske i pravnih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskih državljana koji žive ili borave u inozemstvu, uspostavljanje, održavanje i promicanje veza s hrvatskim iseljenicima i manjinama, kao i udrugama u njihovim državama, suradnju i pregovore s predstavnicima drugih država, međunarodnih organizacija i drugih subjekata međunarodnog prava i odnosa, poticanje i pomoć u suradnji državnih tijela s inozemstvom u političkim, gospodarskim, kulturnim, znanstvenim i drugim područjima, održavanje i razvijanje veza s misijama stranih država i međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, diplomatskim misijama i konzularnim uredima stranih država kao i ostvarenje prava stranih diplomata, pružanje informacija ustanovama i tijelima stranih država i međunarodnih organizacija, stranoj javnosti o stanju u zemlji, odnosno drugim pitanjima od značenja za Republiku Hrvatsku, te druge poslove.

Nadalje, Ministarstvo sudjeluje u koordinaciji i poticanju suradnje državnih tijela s institucijama i tijelima EU, kao i održavanju i razvijanju veza s predstavnicima EU u Republici Hrvatskoj, koordinaciji radnih tijela Vlade Republike Hrvatske, tijela državne uprave i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave u poslovima iz njihovog djelokruga koji su vezani s europskim integracijama, koordinira usklađivanje pravnog sustava Republike Hrvatske s pravnim sustavom Europske unije i izvršavanje obveza po preuzetim međunarodnim ugovorima zaključenim u okviru Vijeća Europe, pruža informacije o EU i Vijeću Europe, priprema i provodi programe i usavršavanja za proces europskih integracija, koordinira programe bilateralne pomoći.

Ministarstvo koordinira strategiju integriranja Republike Hrvatske u svrhu punopravnog članstva u EU, rad na praćenju i provedbi prilagodbi Republike Hrvatske u svrhu punopravnog članstva u Europskoj uniji, provođenje pravne stečevine Europske unije na hrvatski jezik, kao i relevantnog hrvatskog zakonodavstva na jedan od službenih jezika Europske unije, izdaje službene verzije prijevoda propisa, vodi odgovarajuće baze podataka prijevoda. U suradnji s drugim nadležnim ministarstvima obavlja i poslove koji se odnose na stvaranje uvjeta za povratak iseljeničtva u Republiku Hrvatsku, njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život u Republici Hrvatskoj i drugo, te promiče u zemlji i inozemstvu gospodarske interese Republike Hrvatske.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, te diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu (Narodne novine 133/05, 90/06, 117/07, 27/08, 64/08 i 18/09), utvrđeno je unutarnje ustrojstvo Ministarstva, nazivi i djelokrug upravnih organizacija i unutarnjih ustrojstvenih jedinica, kategorizacija i ustroj diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu, prijam i okvirni broj državnih službenika, te upravljanje službom. Za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: kabinet ministra, uprava za Europu i Sjevernu Ameriku, uprava za susjedne zemlje i Jugoistočnu Europu, uprava za multilateralne poslove, uprava za izvaneuropsku bilateralnu suradnju, uprava za konzularne poslove, prava za sigurnosnu analitiku, komunikacije i zaštitu, uprava za potporu procesu pristupanja Republike Hrvatske u EU, uprava za koordinaciju i praćenje prilagodbe sustavu Europske unije i praćenje provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, prava za financijsko-materijalne poslove, tajništvo, samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu, diplomatski protokol, diplomatska akademija, samostalna služba za prevođenje iz područja europskih integracija, samostalna služba za međunarodno pravo, samostalna služba za analitiku i informiranje, samostalni odjel za unutarnji nadzor, financijsko upravljanje i kontrolu, samostalni odjel za unutarnju reviziju, samostalni odjel za odnose s javnošću, te ured glavnog pregovarača.

Spomenutom Uredbom, u Ministarstvu su ustrojeni i sljedeći posebni položaji: savjetnik ministra, glavni pravni savjetnik i glasnogovornik, čije nositelje imenuje ministar.

U skladu s odredbom članka 2. Zakona o vanjskim poslovima, utvrđenu vanjsku politiku Ministarstvo provodi neposredno, odnosno putem diplomatskih i drugih predstavništava Republike Hrvatske u inozemstvu. Diplomatske misije i konzularne urede (dalje u tekstu: DM/KU) osniva predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Tijekom 2009. u inozemstvu su djelovala 83 DM/KU, od čega 51 veleposlanstvo, 24 generalna konzulata i osam stalnih misija.

U državnom proračunu u okviru Ministarstva za 2009. su planirana zasebno sredstva za rad, posebno za Ministarstvo u sjedištu, diplomatsko konzularna predstavništva, te Europske integracije.

Koncem 2009. u Ministarstvu je bio zaposlen 1 381 zaposlenik, od čega u Ministarstvu u sjedištu 807, a u DM/KU 574 zaposlenika. Tijekom 2009. iz Ministarstva je otišlo 111 zaposlenika, a primljeno 40 zaposlenika u razdoblju prije Odluke Vlade Republike Hrvatske o zabrani zapošljavanja u tijelima državne uprave iz srpnja 2009.

Zakonski predstavnik Ministarstva je Gordan Jandroković od 12. siječnja 2008. Ministar predstavlja i upravlja službom vanjskih poslova, a zamjenjuje ga državni tajnik kojeg određuje ministar.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su svi propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, prihodi i primici su planirani u iznosu 723.375.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 652.358.018,00 kn, što je za 71.016.982,00 kn ili 9,8% manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2009., te višku prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	u kn
					Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	582.889.900,00	562.846.656,00	96,6	86,3
2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	2.250.000,00	2.127.561,00	94,6	0,3
3.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	81.950.000,00	81.667.102,00	99,7	12,5
4.	Prihodi od imovine	3.200.000,00	2.955.223,00	92,4	0,5
5.	Prihodi od prodaje imovine	435.370,00	436.157,00	100,2	0,1
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.300.000,00	2.325.319,00	101,1	0,3
Ukupno		673.025.270,00	652.358.018,00	96,9	100,0
7.	Višak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja	50.349.730,00	0,00	-	-
Sveukupno		723.375.000,00	652.358.018,00	90,2	100,0

Prihodi Ministarstva u iznosu 652.358.018,00 kn ostvareni su za provođenje redovne djelatnosti Ministarstva u sjedištu, programe europskih integracija, te diplomatsko konzularne djelatnosti u inozemstvu.

Iz državnog proračuna ostvareni su prihodi u iznosu 562.846.656,00 kn što je 86,3% ukupnih prihoda.

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima u iznosu 81.667.102,00 kn ostvareni su od konzularnih pristojbi u iznosu 72.637.746,00 kn, naplate garancije za izvršenje radova na zgradi u Zagrebu u iznosu 3.254.995,00 kn, povrata poreza u DM/KU u iznosu 2.992.605,00 kn, povrata poreza iz prethodnih godina u DM/KU u iznosu 712.274,00 kn, participacija zaposlenika u DM/KU za stanarine, školarine u iznosu 647.011,00 kn, te drugi prihodi u iznosu 1.422.471,00 kn.

Prihodi od donacija u iznosu 2.127.561,00 kn ostvareni su od donacija trgovačkih društava za provođenje aktivnosti koje se odnose na proslave i obilježavanja državnih praznika u DM/KU, izložbe (EXPO) i dane hrvatske kulture u Sarajevu. Vrijednosno značajnije donacije dala su dva trgovačka društva iz Zagreba u iznosu 1.065.441,00 kn.

Prihodi od imovine u iznosu 2.955.223,00 kn ostvareni su od pozitivnih tečajnih razlika u iznosu 2.587.403,00 kn, kamata na depozite po viđenju u iznosu 193.132,00 kn, prihode od nadoknade šteta od osiguranja u iznosu 174.688,00 kn.

Prihodi od prodaje imovine u iznosu 436.157,00 kn ostvareni su od prodaje službenih vozila u DM/KU. Vozila su prodana u DM/KU nakon prethodno pribavljene suglasnosti Ministarstva u sjedištu.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 2.325.319,00 kn ostvareni su od povrata depozita za stambene i poslovne prostore u DM/KU, te povrata školarina.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 723.375.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 648.210.654,00 kn, što je za 75.164.346,00 kn ili 10,4% manje od planiranih. Ostvaren je višak prihoda u iznosu 4.147.364,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 50.349.730,00 kn. Nakon ispravka početnog stanja viška prihoda zbog tečajnih razlika izvršena je korekcija za 4.612.436,00 kn, te ukupni višak raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 59.117.530,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5 (4/3)	6
1.	Rashodi za zaposlene	335.077.300,00	328.006.888,00	97,9	50,6
2.	Materijalni rashodi	290.340.700,00	277.390.120,00	95,5	42,8
3.	Financijski rashodi	7.904.000,00	6.894.034,00	87,2	1,1
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.673.000,00	1.670.000,00	99,8	0,3
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.560.000,00	10.280.134,00	97,3	1,6
6.	Drugi rashodi	1.550.000,00	1.317.296,00	85,0	0,1
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	29.615.000,00	15.492.578,00	52,3	2,4
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	7.255.000,00	7.159.604,00	98,7	1,1
9.	Sigurnosna rezerva	39.400.000,00	0,00	-	-
	Ukupno	723.375.000,00	648.210.654,00	89,6	100,0
	Višak prihoda za 2009.	-	4.147.364,00	-	-

Rashodi su izvršeni u okviru planiranih iznosa osim pojedinih rashoda koji su izvršeni u manjem iznosu od plana. Manje od plana izvršeni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine koji su planirani u iznosu 29.615.000,00 kn, a izvršeni u iznosu 15.492.578,00 kn, što je za 47,7% manje od planiranog iznosa.

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine manje su izvršeni rashodi za uređenje i opremanje pojedinih zgrada u DM/KU dobivenih sukcesijom, jer nije došlo do primopredaje objekata. Rashodi za uređenje zgrade u Zagrebu izvršeni su u manjem iznosu od plana, jer izvoditelj radova do konca 2009. nije prihvatio prijedlog konačnog obračuna radova. S obzirom da izvoditelj radova nije izvršio ugovorne obveze, Ministarstvo je tijekom 2009. naplatilo naknadu za dobro izvršenje posla iz bankarske garancije u iznosu 3.254.995,00 kn. Nadalje, u manjem iznosu od plana izvršeni su rashodi za nabavu opreme za projekt uspostave šengenskog akcijskog plana, jer dobavljač nije bio u mogućnosti isporučiti opremu do konca 2009. Oprema je isporučena i plaćena u 2010.

Rashodi i izdaci Ministarstva u iznosu 648.210.654,00 kn izvršeni su za DM/KU u iznosu 462.803.952,00 kn, Ministarstvo u sjedištu u iznosu 185.406.702,00 kn. U odnosu na 2008. ukupni rashodi manji su za 66.114.912,00 kn, odnosno 10,0%.

Rashodi u iznosu 648.210.654,00 kn izvršeni su za sljedeće programe: diplomatsko konzularnu aktivnost u iznosu 450.356.490,00 kn, programe provođenja vanjske politike Republike Hrvatske u iznosu 154.270.984,00 kn, program koordinacije procesa prilagodbi standardima i politikama Europske unije u iznosu 16.270.350,00 kn, program unapređenja informatičkog sustava u iznosu 9.342.150,00 kn, program opremanja i adaptacije poslovnog prostora u iznosu 4.918.664,00 kn, te druge rashode u iznosu 13.052.016,00 kn. Drugi rashodi i izdaci u iznosu 13.052.016,00 kn odnose se na izdatke za otplatu kredita za zgradu DM u Berlinu u iznosu 5.250.908,00 kn, rashode na ime negativnih tečajnih razlika u iznosu 3.808.634,00 kn, te podmirenje obveza za programe iz 2008. u iznosu 3.992.474,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009. ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 668.982.955,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	539.324.332,00	522.089.530,00	96,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	125.962,00	125.962,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	463.223.130,00	454.680.128,00	98,2
1.3.	Postrojenja i oprema	47.010.424,00	44.310.223,00	94,3
1.4.	Prijevozna sredstva	11.395.649,00	8.894.335,00	78,1
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	305.326,00	0,00	-
1.6.	Druga nefinancijska imovina	17.263.841,00	14.078.882,00	90,1
2.	Financijska imovina	112.922.234,00	146.893.425,00	130,1
2.1.	Novčana sredstva	51.133.987,00	50.711.558,00	99,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi	3.992.623,00	3.768.051,00	94,4
2.3.	Potraživanja	28.505.303,00	26.453.932,00	92,8
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	29.290.321,00	65.959.884,00	225,2
	Ukupno imovina	652.246.566,00	668.982.955,00	102,6
3.	Obveze	69.353.041,00	99.102.701,00	142,9
4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	1.000.000,00	0,00	-
5.	Vlastiti izvori	581.893.525,00	569.880.254,00	97,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	652.246.566,00	668.982.955,00	102,6

Građevinski objekti u vrijednosti 454.680.128,00 kn odnose se na poslovne prostore u inozemstvu za potrebe DM/KU u vrijednosti 363.704.015,00 kn, te poslovne prostore Ministarstva u sjedištu u iznosu 90.976.113,00 kn. Osim spomenutih prostora, Ministarstvo posjeduje poslovni prostor u Zagrebu površine 2 078 m², koji nije iskazan u poslovnim knjigama, a za koji je u tijeku postupak uknjižbe vlasništva. Poslovni prostori su upisani u očevidnik državne imovine.

Prijevozna sredstva iskazana su koncem 2009. u iznosu 8.894.335,00 kn, što je za 2.501.314,00 kn manje u odnosu na početak godine. Do smanjenja je došlo zbog prodaje službenih vozila u DM/KU. Vozila su prodana uz obrazloženje visokih troškova održavanja, a prije prodaje pribavljene su suglasnosti Ministarstva u sjedištu.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda iskazani su koncem godine u iznosu 65.959.884,00 kn, što je za 36.669.563,00 kn više u odnosu na početak godine. Do iskazivanja značajno većih rashoda došlo je zbog pogrešno evidentiranih rashoda budućeg razdoblja i obveza za ugovore o djelu za inozemne zaposlenike u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Jakarti u USD umjesto u valuti indonežanska rupija - IDR. Zbog pogrešno iskazane valute obveze i rashodi budućeg razdoblja iskazani su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima u većem iznosu za 40.109.621,00 kn. U poslovnim knjigama u 2010. ispravljani su pogrešno evidentirani podaci, a obveze po ugovoru o djelu podmirene su i evidentirane u iznosu 3.941,00 kn.

Depoziti u tuzemnoj banci iznose 3.768.051,00 kn, od čega se na depozit iz prethodnog razdoblja odnosi 3.399.239,00 kn. U tijeku je pribavljanje dokumentacije koja se odnosi na iskazani depozit u poslovnoj banci.

Potraživanja su koncem 2009. iskazana u iznosu 26.453.932,00 kn i manja su u odnosu na početak godine za 2.051.371,00 kn. Odnose se na potraživanja od zaposlenih u iznosu 12.668.083,00 kn, za prihode poslovanja u iznosu 9.531.583,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu 44.163,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 4.210.103,00 kn. U okviru potraživanja od zaposlenih u iznosu 12.668.083,00 kn vrijednosno značajnija su potraživanja za depozite za stambene prostore u DM/KU u iznosu 9.937.277,00 kn, akontacije za odlazak na dužnost u DM/KU u iznosu 729.213,00 kn, potraživanja za participacije troškova zaposlenika u DM/KU u iznosu 798.968,00 kn, te potraživanja za službeni put iz prethodnih godina u iznosu 431.044,00 kn. U okviru potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 9.531.583,00 kn vrijednosno značajnija su potraživanja za pozitivne tečajne razlike u iznosu 6.205.235,00 kn te potraživanja za naplaćenu garanciju u iznosu 3.254.995,00 kn. Druga potraživanja u iznosu 4.210.103,00 kn odnose se na potraživanja od bivših zaposlenika u iznosu 1.440.015,00 kn, potraživanja od drugih tijela uprave za troškove zaposlenika u iznosu 784.545,00 kn, potraživanja za izbore u DM/KU u iznosu 717.671,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 1.267.872,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 99.102.701,00 kn, što je za 42,9% više u odnosu na početak godine. Do povećanja obveza došlo je zbog pogrešno evidentirane obveze po ugovoru o djelu za zaposlenike u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Jakarti u USD, umjesto u valuti indonežanska rupija - IDR. Zbog pogrešno unesene valute u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima obveze su iskazane koncem 2009. u većem iznosu za 40.109.621,00 kn. Nakon ispravka pogrešno evidentiranih podataka obveze koncem 2009. iznose 58.993.080,00 kn.

Odnose se na obveze za zajmove u iznosu 27.443.191,00 kn, za plaće zaposlenika za prosinac 2009. u iznosu 25.536.019,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 1.626.636,00 kn, naknade građanima u iznosu 137.525,00 kn, obveze po ostavini u DM/KU u iznosu 2.372.065,00 kn, te druge obveze u iznosu 1.877.644,00 kn. Do svibnja 2010. podmirene su obveze za plaće zaposlenika, materijalne rashode, naknade građanima u iznosu 27.300.180,00 kn. Obveze po zajmu u iznosu 27.443.191,00 kn, trebaju se otplatiti do konca 2011.

Programi i projekti financirani u 2009.

Tijekom 2009. u Ministarstvu su financirani sljedeći programi i projekti: Provođenje vanjske politike Republike Hrvatske, Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, Informatizacija Ministarstva, Svjetska izložba EXPO, Uspostava Šengenskog akcijskog plana, Diplomatska akademija, Nato aktivnosti, Međunarodna konferencija Croatia summit, Pomoći nacionalnim manjinama u inozemstvu, Diplomatsko konzularni poslovi u inozemstvu, Prevođenje pravne stečevine Europske unije i relevantnog zakonodavstva Republike Hrvatske, Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj, Informiranje i obrazovanje, te drugi projekti.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje proračunskog korisnika.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Provjerena je uspostava i funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća, ulaznim računima, postupcima javne nabave i ugovorima. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, o imovini u vlasništvu).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06) i drugim provedbenim propisima, te izmijeniti i dopuniti Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola i u njega ugraditi realne rokove za realizaciju aktivnosti potrebnih za daljnji razvoj ovoga sustava. Osim toga, predložio je jačati sustave unutarnjih kontrola, osobito u nadzoru poslovanja DM/KU.

Također, je naložio poduzimanje mjera protiv osoba odgovornih za manjkove materijalne imovine utvrđene popisom, ukupne vrijednosti na koncu 2008. u iznosu 497.974,75 kn, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07). Osim spomenutih, utvrđene su nepravilnosti pri obavljanju popisa u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Washingtonu i Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Sydneyu, te nepravilnosti pri nabavi alkoholnih pića u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Tripoliju.

Državni ured za reviziju je naložio službenu karticu koristiti u skladu s Priručnikom o vođenju i obradi financijske dokumentacije u Diplomatskim misijama i konzularnim uredima, odnosno isključivo za plaćanje troškova za službene potrebe. Također, naložio je financijsku dokumentaciju voditi, na način da sadrži sve propisane elemente, u skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08), te internog Priručnika o vođenju i obradi financijske dokumentacije u Diplomatskim misijama i konzularnim uredima. Državni ured za reviziju je naložio obračunavanje putnih naloga na temelju urednih i vjerodostojnih putnih naloga uz navođenje svih podataka propisanih odredbama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09 i 146/09).

Revizijom za 2009. je utvrđeno da je postupljeno prema svim nalogima i preporukama.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, imovina i obveze, prihodi i primici, rashodi i izdaci, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti.

Ministarstvo u svom očitovanju u cijelosti prihvaća navode iz Izvješća o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja i poslovanja za 2009.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Ministarstvo je tijelo državne uprave osnovano za provedbu utvrđene vanjske politike Republike Hrvatske, čija su nadležnost i obavljanje poslova propisani i određeni Zakonom o vanjskim poslovima te Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave. Utvrđenu vanjsku politiku Ministarstvo provodi neposredno, odnosno putem diplomatskih i drugih predstavništava Republike Hrvatske u inozemstvu. Osniva ih predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Tijekom 2009. u inozemstvu su djelovala 83 DM/KU, od čega 51 veleposlanstvo, 24 generalna konzulata i osam stalnih misija. Ministarstvo je u 2009. ostvarilo ukupne prihode i primitke u iznosu 652.358.018,00 kn, ukupne rashode i izdatke u iznosu 648.210.654,00 kn, te višak prihoda i primitaka u iznosu 4.147.364,00 kn. Preneseni višak prihoda iz ranijih razdoblja prethodne godine iznosi 50.357.730,00 kn. Nakon ispravka početnog stanja viška prihoda zbog tečajnih razlika izvršena je korekcija za 4.612.436,00 kn, te ukupni višak raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 59.117.530,00 kn. Ukupni rashodi izvršeni u 2009., su za 66.114.912,00 kn manji od ukupnih rashoda ostvarenih u 2008. Od ukupno izvršenih rashoda i izdataka, u DM/KU izvršeni su rashodi u iznosu 462.803.952,00 kn, te u Ministarstvu u sjedištu u iznosu 185.406.702,00 kn. Iz sredstava državnog proračuna doznačeno je 562.846.656,00 kn, a razlika u iznosu 85.363.998,00 kn, do ukupno izvršenih rashoda, financirana je iz sredstava konzularnih pristojbi i drugih prihoda. Prihodi od konzularnih pristojbi ostvareni su u 74 DM/KU u iznosu 72.637.746,00 kn. Spomenuti prihodi ostvareni su od naknada koje podnositelji zahtjeva plaćaju za usluge što ih obavljaju DM/KU. Visina naknada određena je Zakonom o upravnim pristojbama i plaća se prije izdavanja traženih dokumenata. Vrijednosno značajnije prihode od konzularnih pristojbi u iznosu 43.516.188,00 kn ili 59,9% svih prihoda od konzularnih pristojbi, ostvarila su veleposlanstva i konzulati u Stuttgartu, Münchenu, Beču, Mostaru, Frankfurtu, Düsseldorfu, Sarajevu, Ljubljani, Beogradu, Tirani, Trstu, Zürichu i Milanu. Prihodi od konzularnih pristojbi su utrošeni za materijalne rashode DM/KU u iznosu 68.233.732,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u DM/KU u iznosu 2.867.198,00 kn, dane depozite 1.500.000,00 kn i drugo u iznosu 36.816,00 kn. Sredstva su DM/KU doznačavana jednom mjesečno na temelju mjesečnih zahtjeva. U zahtjevima za doznakama se navode svi predviđeni rashodi u mjesecu koji slijedi, umanjeno za raspoloživo stanje na računu i blagajni DM/KU.

Nakon analize usklađenosti zahtjeva s planom, koja se provodi u Upravi za financijsko-materijalne poslove, odobrava se slanje sredstava na račun DM/KU. Nabava roba, radova i usluga u DM/KU obavljena je uz koordinaciju Uprave za financijsko-materijalne poslove, Odjela za upravljanje imovinom i podršku službe vanjskih poslova. Nakon utvrđene potrebe za nabavom roba, radova ili usluga koji je prethodno usuglašen sa spomenutom službom, DM/KU prikuplja više ponuda za realizaciju nabave. Nakon analize ponuda, donosi se prijedlog odluke o prihvaćanju ponude s najnižom cijenom koja ispunjava tražene uvjete. Prije zaključivanja ugovora traži se mišljenje nadležne službe Ministarstva, nakon čega se donosi odluka i daje suglasnost čelniku DM/KU za zaključivanje ugovora u predloženom obliku. Nabava potrošnog materijala, sitnog inventara, te drugih materijalnih troškova, osim dijela grafičkih i tiskarskih usluga (obraci, memorandumi, posjetnice i pozivnice čiju je nabavu za potrebe DM/KU, obavljalo Ministarstvo u sjedištu), u skladu s planiranim sredstvima, obavlja se u DM/KU, uz prethodno odobrenje rukovoditelja DM/KU. Odredbom članka 100. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 125/08), određeno je da se na ugovore o javnoj nabavi za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u inozemstvu ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi do dana stupanja na snagu Pravilnika o javnoj nabavi za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske. Spomenuti Pravilnik je donesen u veljači 2010., a primjenjuje se od početka 2011. Nadzor rada i cjelokupnog poslovanja DM/KU provode Samostalni odjel za unutarnji nadzor i Samostalni odjel za unutarnju reviziju. Tijekom 2009. Samostalni odjel za unutarnji nadzor obavio je tri redovna pojedinačna nadzora (tri Generalna konzulata Republike Hrvatske) i osam izvanrednih nadzora i to u sedam veleposlanstava Republike Hrvatske i jedan u sjedištu Ministarstva, o čemu su sastavljena izvješća. Samostalni odjel za unutarnju reviziju, je tijekom 2009. obavio šest revizija (četiri u Ministarstvu u sjedištu i dvije u veleposlanstvima Republike Hrvatske). Tijekom 2009. Ministarstvo je sredstva koristilo za ostvarenje planiranih ciljeva, a svoje aktivnosti provodilo na temelju propisa koji određuju njegovo poslovanje.